

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVI. Lapkritis — November 19, 1971 Nr. 87

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Šiandien ir rytoj

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖI DVIDEŠIMT METŲ

Dvidešimt metų nėra trumpas laiko tarpas. Per tiek metų naujagimiai išsivysto į asmenį, sustojusį ties savo brandaus reikšimosi slenksčiu. Bet dar greičiau bręsta visuomeniniai junginiai. Per 20 metų net valstybės gimsta ir išsivysto, kaip Pabaltijys, vėliau tragiškai parklūpytas okupanto smurtu.

Čia trumpai neįmanoma aptarti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veiklos. Dirva visad su dėmesiu ir rūpesčiu seka to junginio reikimąsi, duodama vietos rūperstingiems svarstymams ir konstruktyviai kritikai.

Kalbant apie Bendruomenę, labai dažnai tasąvoka sumaišoma su JAV Lietuvių Bendruomenės sąvoka, kaž kaip nuošaliau paliekant "globalinės" lietuvių bendruomenės reikalus. Tuo tarpu visoje savo sudėtyje lietuvių bendruomenė yra visuotinis ir nedalomasis vienetasis. Ir tai matyti iš pasikartojančių valstybinių palankumo vis dar negausiems ten bendruomenės skyriams. Australijoje, Brazilijoje, Kanadoje, Venezueloje, Prancūzijoje ir kitur, Bendruomenė užėmė tuštumą, atsiradusią tarp ideologinių grupių ir tapo jungiamuoju elementu. Tai, deja, neįvyko Jungtinėse Amerikos Valstybėse, nes čia Bendruomenė sutiko anksčiau už jos atsiradimą veikiančius veiksnius, kurie jau buvo stipriai apjungę lietuvių visuomenę. Tai buvo Amerikos Lietuvių Taryba ir Balfas. Ir jei Bendruomenė abejingai praėjo pro Balfą, ji pradėjo domėtis tikslais, kurie sudaro ALT egzistencijos prasmę.

Iškilę ginčai dėl politinės veiklos, sukėlė spaudoje nemažai rašinių, priekaištų ir ginčų. Atrodo, kad dar ilgai nebus sukeltos dulkės ir atkakliai grauž akis. Bet tikėkim, kad vieną dieną bus rastas išganingas modus vivendi tų abiejų reikšmingų organizacijų veikloje.

Bendruomenė vis dar nėra masinė organizacija. Jai pagal istatus turėtų priklausyti kiekvienas išeivis lietuvis. Tad jos narių skaičius turėtų siekti keliasdešimt tūkstančių. Bet idealo, aišku, niekad neatsieks. Ir dabar Bendruomenė yra daugiau jos veikėjų sambūris, kaip kad plačių masių junginys. Tačiau tas veikėjų sambūris, ypač Jungtinėse Amerikos Valstybėse, pajėgia nuveikti našius

(Nukelta į 2 psl.)

PERSPEKTYVOS

[VYKIAMS IR FAKTAMS KEIČIANTIS

Ši pirmadienį prasidėjusi Nixono naujos ūkinės politikos antroji fazė sukėlė daugiau sąmyšio ir netikrumo, negu nuraminimo ir užtikrinimo. Tiesa, administracijos siekiai yra labai aiškūs: atlyginimas neturėtų pakilti daugiau kaip 5,5%, o kainos 2,5%. Tačiau tose taisyklėse numatomos išimties, o syki jį pradėsi daryti, nebus galo. Juo labiau, kad žengiamoje rinkiminių metų. Už tatpramoniškai ir prekybininkai artimiausioje ateityje bus labai atsargūs, kas savo keliu, bent iš dalies paraližuoja ūkinį gyvenimą.

Situacijos ironija slypi tame, kad vyriausybė griežėsi naujos ūkinės politikos dėl dviejų priežasčių: infliacijos ir recesijos. Didžiausi infliacijos kaltininkai yra pati vyriausybė, kuri išleidžia daugiau negu turi pajamų. Skirtumą ji padengia naujai į apyvar tą išleista banknotais, kurie yra tikroji infliacijos priežastis. Valstybės išlaidų, ypač ginklavimui, sumažinimas iššaukia recesiją ir padidina beprasmybę. Už tat politškai tokia būklė administracijai yra nepriimtina, ji yra reikalinga švelnios infliacijos 2-3%. Drastiškom priemonėm (kainų ir atlyginimų "užšaldymu") administracija infliaciją laikinai apstabdė, tačiau kartu ji tomis priemonėmis pakenkė antram ir svarbesniam savo tikslui -- ūkiniam atkurtumui.

Prof. Milton Friedman teigia JAV ūkis fak-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

tinai jau buvo pradėjęs eiti atkurtimo keliu, kai Nixonas pradėjo naują ūkinę politiką, kuri tą procesą sulėtino. Jis tačiau iš dalies pateisina ir Nixoną. Girdi, jei 75 ar daugiau nuosimčių tautos tiki į burtus, vyriausybė irgi turi nuduoti tikinti į juos ir jų griebtis. Iš tikro tos, jei sutiksime su Friedmano terminu, burtų apeigos tautai, bent kol kas, patiko. Prezidento perrinkimo šansas pakilo.

Tas pavyzdys iš ūkinio gyvenimo paaiškina ir kai kuriuos įvykius iš tarptautinės politikos. JAV nuolaidos sovietams antrojo pasaulinio karo pabaigoje aiškintinos ne tiek tuo laiku vadovaujančių vyrų aklumu, kiek jų supratimu, kad amerikiečiams karas nusibodo ir jei pradėsi aiškinti, kad reikalingas dar vienas karas, ši sykį prieš sovietus, rinkimus tikrai pralaimėsi.

Kaž ką panašaus peryvename Vietnamo problemoje. Kai Pietų Vietnamo išlaikymas pasirodė palyginti labai lengvai pakeliamas našta Jungtinėm Amerikos Valstybėm, jų gyventojų dauguma reikalauja visiškai pasitraukimo!

Visuomenės vertimas prezidentą (ir opozicijos politikus) verstis "burtais", sukelia rimtą pavojų ir atominio apsiginklavimo srityje. Prezidentas Nixonas numato gegužės mėn. lankytis Mask-

voje, kur jis turėtų pasirašyti atominio apsiginklavimo apribojimo sutartį, kas sudarytų gerą kožirį ir sovietams į rankas. Jie gali daugiau išsiderėti nuolaidų iš amerikiečių dabar Vienoje vėl prasidėjusioje SALT (Strategic Arms Limitation Talks) derybų sesijoje.

Situacija yra tokia. Kai tie pašnekesiai prasidėjo, sovietai aplink Maskvą buvo bebaigia įtaisyti priešraketinių raketų sistemą. Tokia sistema, bent teoriškai, igtalintų sovietus pirmu smūgiu sunaikinti didelę dalį JAV ir patiems pergyventi atkeršinimą tomis amerikiečių raketomis, kurios išliktų po pirmojo sovietų smūgio. Amerikiečių atsakymas į sovietų apsigynimo sistemą yra dvi priešraketinių raketų sistemos, kurių tikslas būtų apsaugoti amerikiečių raketas, nutaikytas į sovietinius taikinius. SALT šnektoms prasidėjus, amerikiečiams atrodė, kad taikai ir abiejų kraštų ūkiams būtų pasitarnautu, jei abi valstybės atsisakytų nuo priešraketinių raketų. Sovietai su tuo nenorėjo sutikti, tačiau dabar būtų linkę sutikti, kas tačiau jau prieštarauja amerikiečių interesams.

Dėl to, kad sovietai jau turi ar artimiausioje ateityje turės žymiai didesni puolamųjų raketų skaičius. Tų amerikiečiai jau beveik dešimt metų turi 1.054, o sovietai turi ar turės apie 1.500. Taigi amerikiečių interesai reikalauja ne tik apsigynimo sistemų panaikinimo bet ir tam tikro apribojimo ar išlyginimo puolamųjų raketų skaičiaus. Sovietai tačiau dabar kalba tik apie apsigynimo sistemų ABM apribojimą.

Kaip sakėme, Nixoną susitarti reikalauja artėją rinkimai ir rinkėjų nuotaikos. Kremliaus valdovai tokių rūpesčių neturi, kas tačiau nereiškia, kad jie iš viso neturėtų rūpesčių. Tie galėtų juos verst susitarti ir amerikiečiams priimtinomis sąlygomis, tačiau jų egzistenciją dar reikia įrodyti.

Dirvos novelės konkurso laureatė AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Dirvos novelės 1971 metų konkurso laureatė rašytoja Aurelija Balašaitienė, kurios novelė "Raudonas automobilis", laimėjęs 500 dol. premiją, pradės spausdinti šiame numeryje, J. Carlos nuotrauka

Dirvos novelės 1971 metų konkurso juro komisija, sudaryta New Yorke iš Lietuvių Rašytojų Draugijos pirminko poeto dr. Leonar-
da epou, J. Carlos, OFM, -- komisijos pirminko ir narių dr. Prano Bagdo, Emilijos Čekienės, Pauliaus Jurkaus ir Prano Naujokaičio, perskaičiusi konkursui atsiųstas 27 noveles, lapkričio 13 d. susirinko p. E. ir V. Čekų namuose, Woodhavene, N.Y. Aptarusi vi-

sus kūrinis, slaptu balsavimu vienbalsiai paskyrė premiją 500 dolerių novelei "Raudonas automobilis", pasirašytai Vaidilos slapyvardžiu.

Atidarius voką paaiškėjo, kad Vaidila yra Aurelija Balašaitienė iš Cleveland, Ohio.

Šios, kaip ir ankstyvųjų premijų mecenatas yra chigagietis Simas Kašėlionis, iš viso jau davęs Dirvos novelės konkurso laureatams devynias premijas ir ši yra dešimtoji dviguba, nes pernai juro komisija ne buvo radusi premijuotinos novelės.

Juro komisijai pirminkavo L. Andriekus, sekretoriaus E. Čekienė.

Konkursui buvo atsiųstos 27 novelės, šių autorių, slapyvardėmis pasirašiusių: Pavasario vėjas, Palangos pušis, Ugnis (2 novelės) Vaidila, A. Šventaragis, A. Bcdef, Helianthus, Dailidė, Matas Salemkas, Skemundis, Jonas Šėdis, Sardonicus, Elena, A. Tošis, Erškėtis, Degučio sūnus, Vaidila iš sodų, Ant. Uosis, Ežerėlis, Kanklininkas, A. Gegutaitis, Kadugys, Mažvardis, Paversmis, Juozas Upstas ir Naktibalda.

Juro komisija visas nepremijuotas noveles su neatplėštais vokeliais grąžino Dirvai, ir novelių autoriai, kurie ant vokelio nepažymėjo grąžinimo adresu, prašomi pranešti redakcijai, kur turi būti grąžinamos jų novelės.

Laureatė Aurelija Balašaitienė yra žinoma visuomenei iš spausdintų jos novelių ir romanų Dirvoje ir Drauge.

Šiame Dirvos numeryje pradės spausdinti premijuotą novelę "Raudonas automobilis".

KETURI NAUJI JT NARIAI

Pernai ir šiemet buvo priimti į Jungtinių Tautų Organizaciją (UNO) keturi nariai: Bareinas, Butanas, Fidžis ir Kataras. Dabar UNO sudaro 130 narių. Daugelis iš jų yra labai mažos valstybės, daug mažesnės už Lietuvą, Latviją ir Estiją. Jei neklystu, 41 UNO valstybė gyventojų skaičiumi yra mažesnė už Lietuvą. Tuo noriu pabrėžti, kad Lietuva, Latvija ir Estija yra demokratinės valstybių nuskriaustos, jei jos nėra ginamos ir reikalaujamos, kad būtų lygiateisiais UNO nariais, ne kaip Sovietų Sąjungos respublikos, bet kaip laisvos, nepriklausomos demokratinės valstybės. Dabar peržvelgsime 4 naujas UNO valstybes:

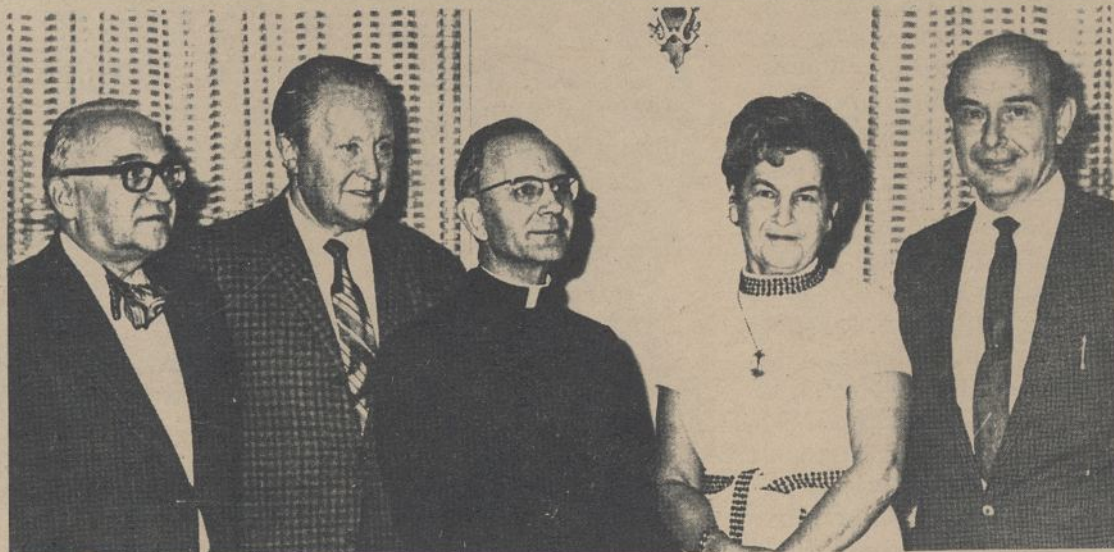
BAREINAS

Tai nedidelė sala, kuri yra Azijoje, prie Persijos golfo. Ji apima 598 kv. km. Gyventojų ji turi 207.000. Kvadratiname kilometre gyvena 346 žmonės. Dauguma salos gyventojų yra arabai. Dauguma gyventojų yra pakis-

taniečiai, persai ir apie 3.000 anglų bei amerikiečių.

Šiemet rugpjūčio 14 d. Bareinas pasiskelbė nepriklausoma monarchija. Jos valdovu yra šeichas Isa Bin sulman el Chalifa. Šeichas salą valdo be parlamentinių poraiškų: jokių partijų nėra. Mažoji salos valstybė yra turtinga žibalu ir aliuminiu. Valstybės sostinė Manama turi 80.000 gyventojų.

(Nukelta į 2 psl.)

Dirvos novelės 1971 metų konkurso juro komisija, posėdžiavusi lapkričio 13 d., atrinko premijai novelę "Raudonas automobilis". Stovi iš kairės: dr. Pranas Bagdas, Pranas Naujokaitis, dr. Leonardas Andriekus, Emilija Čekienė ir Paulius Jurkus.

L. Tamošaičio nuotrauka

LATVIJA -- BENDRO LIKIMO KAIMYNĖ

STEPAS VYKINTAS

Latvija -- mūsų tiesioginis šiaurės kaimynas, susisiekęs su Lietuva bendra 570 km siena. Nepriklausomybės laikais ji turėjo su Sov. Rusija 351 km ilgio sieną, su Estija -- 375 km. ir su buvusia Lenkija, okupuotu Vilniaus kraštu, 105 km. Be to, ji turi 494 km pajūrio sieną, kur jūros keliais susisiekia su Švedija. Nepriklausomos Latvijos plotas užėmė 65.791 km kv. km. 1939 Latvija turėjo 2.001.900 gyventojų. Šiuo metu pagal naujausius vokiečių Weltalmanacho davinius Latvijoje gyvena 2.365.000 gyventojų. Tame skaičiuje pačių latvių tėra 1.430.000. Iš to galima spręsti, kad rusifikacija Latvijoje yra varoma daug sparčiau, negu Lietuvoje.

Kas riša mus su latviais? Tai bendra praeitis, bendros kovos su tais pačiais priešais. Nekarant latviai kartu su lietuviais kovojo prieš kryžiuočius, kurie siekė užimti visą Pabaltijį. Tiesa, latviams nepasisekė atsilaukti prieš kryžiuočių invazijas, tačiau vis tiek jie išlaikė savo tautos charakterį, kalbą, papročius, susikūrė savitą kultūrą ir išliko kaip savita tauta. Nemažiau teko latviams kaip ir lietuviams, kovoti su rusais. 1795 m. visa Latvija pateko į Rusijos vergiją. Per 100 metų latviai atkakliai kovojo prieš rusų carų priespaudą, prieš rusifikaciją. Krišjanis Valdemars 1862 m. pradėjo leisti latvių laikraštį "Peterburgas Avizes", kuris drąsiai gynė latvių tautinius interesus. Vėliau ėmė organizuoti latvių draugijos, buvo įsteigta latvių mokytojų seminarija, kuri suvaikino didelį tautinio auklėjimo vaidmenį. 1893 m. pirmojoje latvių mokytojų konferen-

ŠIANDIEN IR RYTOJ...

(Atkelta iš 1 psl.)

darbus. Tai masiniai parengimai, kaip dainų šventės, tautinių šokių šventės ir kt. Tai džiūgūs ir besąlyginiai remtiniai darbai.

Kaip JAV-se, lygiai taip ir visame laisvame pasaulyje, Lietuviai bendruomenė gal būt laimėtų daugiau, jeigu būtų ne pavienių asmenų junginiu, bet organizacijų federacija. Tuomet ji per savo padalinius sugebėtų suimti savo sąstatan didžiulius tautiečių būrius.

Dvidešimt metų patirtis turėtų rodyti kur link kreiptinas bendruomenės aktyvumas, ko reikėtų vengti ir kokius ateities planus puoselėti ir realizuoti.

Bendruomenės nuveikti darbai rodo, kad lietuvių išeivija tebėra gaj, gyvybinga jėga, tikras reprezentantas tautos įkalintos sovietiniame tautų kalėjime. (ar)

joje Atis Kronvalds kalbėjo: "Latvių tautos dvasia, kadai stipri ir galiną, bet 600 m. slopinta, naujai pabudo ir ima vyrauti tautoje". Karlis Baumanis 1874 m. sukurią latvių himną "Dievs sveti Latvijū", kuris pasidaro kovos su rusais ginklu. Tautinio atgimimo laikotarpio latviai sukuria literatūrą, dailę, muziką. Jie veržiasi tom pačiom kūrbybos versmėm, kaip ir lietuviai.

Pirmojo pasaulinio karo griuvėsiuose atsikuria trys Baltijos valstybės: Lietuva, Latvija ir Estija. 1918 m. lapkričio 18 d. Latvijos Tautinė Taryba paskelbė Latvijos nepriklausomybę. Janis Čakstė buvo išrinktas tos tarybos pirmininku, o K. Ulmanis -- ministru pirmininku. Bet Latvija, kaip ir Lietuva, buvo politinių sąlygų priversta kelis metus kovot su bolševikais, bermontininkais, kol apygnė savo krašto suverenitetą. Šiose kovose latviai parodė savo didelį pasiaukojimą ir patriotizmą.

Per 22 nepriklausomo valstybinio gyvenimo metus Latvija suaukštinė savo veržlumą, pažangumą ir kultūros niueau aukštumą. 1935 m. Latvijoje buvo 11% analfabetų. Mokytojų skaičiumi Latvija pasiekė III vietą Europoje. 1939-40 m. buvo 1804 pradžios mokyklos, kuriose mokėsi 224.697 mokiniai. Studentų atžvilgiu Latvija užėmė pirmąją vietą Europoje. Per metus latviai išleisdavo apie 1800 knygų. Knygų leidybos srityje Latvija užėmė pasaulio antrąją vietą (Danija -- pirmąją).

Gražiai tvarkėsi Latvija ir kitose gyvenimo srityse. Ji kilo ūkiškai. Buvo įvykdyta žemės reforma. Dvarininkams buvo palikta nuo 50 iki 100 ha. Bežemiams ir mažžemiams buvo duota iki 22 ha. Buvo išplėsta prekyba, kooperacija, susisiekimas.

Tačiau 1940 m. birželio viduryje bolševikinė Rusija okupavo Latviją, kaip Lietuvą ir Estiją. Ir latvius lėmė tas pats likimas, kaip ir lietuvius. Rusų Raudonoji armija su savo tankais perriedėjo Latviją ir panaikino nepriklausomos Latvijos institucijas. Prezidentas K. Ulmanis ir daugybė latvių politinių veikėjų buvo tuoj suimti ir išvežti į Sibirą. Vėliau išgalėjo krašte bolševikinė ramių gyventojų persekiojimo sistema. Gau sybė latvių buvo sukimšti į kalėjimus, inteligentija išmėtyta iš tarnybų, krašte slautė komunistų teroras. 1941 m. birželio mėn. buvo prievarta išvežta apie 16.000 latvių į Rusijos gilumą. Tai buvo tik geno-

cido pradžia. Latvių tautos naikinimas ir Latvijos rusinimas vyksta sistemingai ir planingai.

Dabartinė Latvija, kuri nuo 1944 m. iki šių dienų yra trečią kartą Maskvos bolševikų okupuota, išgyvena skaudžiausią ir žiauriausią savo tautos istorijos laikotarpį. Ji yra ne tik svetimųjų pavergta, bet ir žiausiai naikinama. Iš Vidžemės ir Latgalos per vienerius metus buvo išvežta į Sibirą 50.000 latvių. Masiniai latvių išvežimai vyko beveik kasmet iki 1949 m. Latvių vieton atgabenami rusai. Ūkiškai, ekonomiškai Latvija yra Maskvos išnaudojama, kultūriškai yra prievartaujama. Politinių, demokratinių laisvių su žiburiu Latvijoje nesurasi. Čia viešpatauja iš Maskvos atsiųsti Krugurovai. Latvių komunistai turi pareigą vykdyti Maskvos potvarkius ir įsakymus.

Nežiūrint sunkiausių sąlygų, latvių tautinė kapituliuoja, bet ir toliau priešinasi Maskvos diktatūrai. Užsienin išvykę latviai yra suorganizavę kovos dėl Latvijos nepriklausomybės organizacijas. Jie ir okupuotame krašte veda rezistentinę kovą, priešinamiesi rusifikacijai ir okupacijos įamžinimui. Minėdami Latvijos 53 m. nepriklausomybės sukaktuves, iš širdies linkime latvių tautai nepalūžti, ištvirti ir dar su tvirtesniu valingumu tęsti kovą dėl tautinių ir valstybinių teisių. Mes su Jumis.

Dievs, sveti Latvijū!

JT NARIAI...

(Atkelta iš 1 psl.)

BUTANAS

Butanas, tibetiškai Druk-Yul, yra Himalajų karalystė, netoli Everest, buvusi Indijos globoje, dabar pripažinta savarankiška valstybe ir šiemet rugsėjo 21 d. kartu su Bareinu ir Kataru priimta pilnateisiu UNO nariu.

Šiaurės Airijoje į riaušes įstijungė ir vaikai. Štai britų karys su laiko vieną vaiką, kuris buvo pasiruošęs mesti "Molotovo kokteilį" į šarvuotą. Šiose riaušėse, kurias galima laikyti tikru karu, jau žuvo 121 asmuo.

Butanas aprėpia 47.000 kv. km. Jame gyvena apie 800.000 žmonių. Kvadratiname kilometre -- apie 16 žmonių. Gyventojai -- lopai, lepšai ir butaniečiai. Kalba dzongo ir tibetiečių. Religijos požiūriu -- senoviniai lamaistiniai budistai.

Valstybinė Butano santvarka yra konstitucinė monarchija. Kraštą valdo nuo 1952 m. karalius Jigme Dorji Vangčukas. Krašte nėra jokių partijų. Nėra ir vyriausybės, pats karalius tvarko ir vyriausybės reikalus. Butano sostinė yra Punaka, kuri turi 20.000 gyventojų. Tai karaliaus žiemos rezidencija. Nuolatinė karaliaus rezidencija yra Timbu vienuolynas.

FIDŽIS

Fidžis (Fiji) yra Ramiojo vandenyno salynas, susidedąs iš 844 salų, iš kurių 106 yra gyvenamos. Jis užima 18.272 kv. km ir turi 533.000 gyventojų. Fidžis buvo atstas 1643 m. olandų jūreivio Abelio Tasmanno. Nuo 1874 m. Fidžis buvo Didžiosios Britanijos kolonija. Nuo 1970 m. spalio 10 d. jis pasiskelbė nepriklausoma valstybe, tačiau neišstojo iš Commonwealth.

Dauguma Fidžio gyventojų yra indai (45.4%), 38.1% yra fidžiai ir likusieji -- europiečiai. Valstybinė kalba yra anglų, fidžių ir indų. Valdymosi santvarka -- parlamentinė monarchija. Veikia dviejų rūmų parlamentas: senatas ir atstovų rūmai. Būdinga, kad į 22 narių senatą 6 skiria opozicijos vadas. Tai anglų parlamentarizmo įtaka, kur opozicijos vadui suteikiamos teisės ir sąlygos veikti.

Fidžio valstybės galva yra D. Britanijos karalienė Elžbieta II, kuriai atstovauja generalgubernatorius Robertas Fosteris. Ministeris pirmininkas yra Ratu Sir Kamisese. Veikia dvi partijos: Alliance ir Federation. Fidžio sostinė yra Suva, kur gyvena 54.157 žmonės.

Kraštas yra gana turtingas, gamina daug cukraus, koko aliejaus. Randa ir aukso. Prekyba labai išplėsta su Austr-

lija, Anglija, Amerika, Japonija.

KATARAS

Tai Persijos golfo emiratas, šiemet rugsėjo 1 d. pasiskelbęs nepriklausoma valstybe. Katarą sudaro 22.014 kv. km. Jame gyvena apie 100.000 gyventojų. Tai gi jis yra beveik tris kartus mažesnis už mūsų Kauną. Jo sostinė yra Doha, kuri turi 55.000 gyventojų. Katarą valdo šeichas Chalifa bin Hamad at Tani. Apie pusę Kataro gyventojų yra arabai.

Kataras priklauso Arabų Lygai, bet jis glaudžiai bendradarbiauja ir su D. Britanija, sukuria

yra sudaręs draugiškus sutartį.

Džiaugdamiesi, kad šitos keturios naujos valstybės įsigijo visišką laisvę, linkime joms sėkmingo valstybinio tvarkymosi ir trokštame, kad jos suprastų dar kitų mažų ar didelių tautų norą būti nepriklausomomis, demokratinėmis valstybėmis. Deja, didžiai apgailėstaujame, kad viena iš jų -- Butanas -- jau parodė savo šališkumą ir pabalsavo už Formozos išmetimą ir komunistinės Kinijos priėmimą į UNO. Taip parodo tik tokių mažų valstybių politinį nesavarankumą.

M. Sargenis

PRISIJUNK PRIE TUKSTANČIŲ PATENKINTŲ MŪSŲ KLIENTŲ SĄRAŠO

Greičiausias, taupingiausias ir paprasčiausias kelias siųsti DOVANAS savo giminėms arba draugams į Lietuvą ir U.S.S.R. yra nupirkti jiems

SPECIAL PREFERENTIAL ROUBLE
GIFT-CERTIFICATES

SPECIALIUS PIRMINYBIŠKUS RUBLIŲ
DOVANŲ-PAŽYMĖJIMUS

Jie yra:

Galiojantys specialiose užsienių valiutos krautuvėse, daugelyje dideliuose miestuose Lietuvoje ir U.S.S.R. PREKIŲ KOKYBĖ YRA AUKŠTA, KAINOS ŽEMOS. Galiojimo laikas neribotas.

Gavėjas nieko nemoka.

Pristatymas ir patenkinimas garantuotas.

Pakeičiama į vietos rublių valiutą, jei pageidaujama.

Suma neribota.

REKOMENDUOTA GREITŲ REZULTATŲ -- NEPALIESTA PER UOSTO DARBININKŲ STREIKĄ.

PAPRAŠYKITE INFORMACIJOS DĖL
AUTOMOBILIŲ IR BUTŲ!

Dėl jūsų saugumo siųskite užsakymus į mūsų prisijungusias firmas:

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

488 Madison Ave., New York, N. Y. 10022
(212) 758-1150-1

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106
(215) WA 5-3455

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
(212) 581-7729

arba tiesioginiai į vienintelį

V/O VNESHPOSYLTORG atstovą Amerikoje

PODAROGIFTS, Inc.

240 Fifth Ave. (tarp 28 ir 27 g-vės)
New York, N. Y. 10001
(212) 685-4537

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK - CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

DIRVA THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASAŠANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

MUMS REIKIA 500 PRENUMERATORIŲ!

Kad šiandien laikraščiams sunkoka verstis, tai nėra jokia paslaptis. Ne iš gero savo tolimesnį leidimą sustabdo anglų kalba leisti laikraščiai ir žurnalai, per ištisus dešimtmečius naudojęsi milijoniniais tiražais ir gausiais, brangiai apmokamais skelbimais. Nebeišsiversdami kitos išeities nebūti, kaip tik užsidaryti. Tautybių laikraščių padėtis nė kiek ne šviesesnė. Natūralus skaitytojų nubyrėjimas, vieniems pasimirštant, kitiems į pensiją pasitraukiant, o jauniems savo skaitymą į neatveriant, -- visa tai sudaro priežastis, kodėl dažnas mūsų laikraščių pradeda viešai skųstis, kad sunkiai begalįs suvesti galus.

Mes, kurie daugiau rūpinamės Dirvos išsilaikymu ir stiprėjimu, tatau seniai numatėme. Užuoat graudena, kad padėtis bloga, mes stengėmės įtikinti mūsų visuomeninių bei kultūrinių organizacijų vadovybes, kurios savo darbams ir užsimojimams iš mūsų periodinės spaudos daugiausia pagalbos sulaukia ir ta pagalba labai mielai naudojasi, kad vieningas kelias mūsų periodinei spaudai paremti -- tai gausėnis jos paskleidimas. Tai darydami, mes jautėme ir dabar tebejaudiname, jog daugelis šviesių šeimų neapsieina be savo laikraščio, bet dar daugiau yra tokių, kurie laikraščių neskaito ir neprenumeruoja, nors pagal savo išgales, išsilavinimą ir nusiteikimą galėtų ir turėtų juos skaityti ir paremti. Dar taip neseniai, praėjusį pavasarį, metėme šūkį, kad neliktų nė vienos lietuviškos šeimos, kuri neskaitytų lietuviško laikraščio. Mūsų šūkis, deja, dingio Dirvos komplektuose, didesnio atgarsio nesulaukęs ir platesnio sąjūdžio nesukėlęs.

Po šito beliko padaryti kita išvada: jeigu neįmanoma sukelti bendros tautos, reikia visas dėmesys nukreipti pačiam ir save. Todėl ir pasiryžome skelbti plataus masto naujų Dirvos skaitytojų telkimo vąją, kurio metu brėžiamės surinkti penkis šimtus naujų skaitytojų. Nors normali Dirvos prenumerata yra 13 dolerių metams, išlaikyti daugelį metų be pakėlimo, naujesiems skaitytojams vienerius (pirmuosius) metus Dirvą siuntinėsim už nupigintą kainą -- dešimtį dolerių. Studentams, jeigu jie gyvena ne savo tėvų namuose, bet prie universitetų privačiai ar bendrabučiuose, Dirva siuntinėjama už pusę normalios prenumeratos kainos, atseit \$6.50 metams, ir jiems tai galioja, kol jie baigia studijas ir savarankiškai įsikuria.

Kaip galvojame tuos 500 naujų prenumeratorių surinkti. Mes tikime ir pirmiausia laukiame, kad mums daugiausia padės senieji mūsų skaitytojai, kurie daugiausia yra ir nuoširdžiausi Dirvos rėmėjai. Juos kviečiame tuojau pat pagalvoti ir pastebėti, kas iš jų artimųjų Dirvos neskaito, nors tatau galėtų ir turėtų daryti. Šiltas, malonus, draugiškas paskatinimas gali bematant surasti naują Dirvos skaitytoją. Tam, kuris suras bent porą naujų skaitytojų, atsilyginsime ir dovanai pasiųsime vertingą knygą. Tokią pat dovaną gaus tas, kuris suras bent tris naujus skaitytojus, turinčius teisę Dirvą gauti už pusę kainos.

Kitas kelias, kuriuo laukiame ateinant naujų skaitytojų, yra organizacijų vadovybių pastangos, kad jų nariai įsijungtų į šį Dirvos prenumeratorių telkimo vąją, tuo atsilyginant už jų organizacijos garsinimą laikraštyje. Konkretiškai nevardysime tų organizacijų, iš kurių tikimės didžiausios pagalbos sulaukti. Jos, be abejo, pačios jaučia, į kurias mūsų lūkesčiai krypstą.

Trečiasis krypsta -- tai mūsų visų bendras siekimas, kad jaunimas dar iš mažens ar jaunystės susigyventų su laikraščių skaitymu ir jų rėmimu. Jaunuolis ar jaunuolė, nesusirišusi su lietuvišku laikraščiu, dažnu atveju jau bus lengviau sugundomi pasitraukti iš lietuviško gyvenimo ir atsisądėti tautinių jo tradicijų. Tad kas gali ir jaučia reikalą -- visi kviečiami jaunimą aprūpinti Dirvos prenumerata ir dar palengvintomis sąlygomis.

Dar viena proga -- tai ateinančios šventės. Bet kokios kitos dovanos netenka reikšmės su švenčių pabaiga, ją padovanota Dirvos prenumerata Jūsų artimasis džiaugsis ištisus metus. Prisiminkime ir tai.

Vienokiu ar kitoku atveju kviečiame pasinaudoti Dirvoje kartojama naujų prenumeratorių tautos atkarpa. Nedelsdami ir tuojau atsijūsdami, padėsite mums greičiau pasiekti užsibrėžtą tikslą -- 500 naujų Dirvos skaitytojų. Apie vajeaus eigą ir pasiektus

ALT SUVAŽIAVIMAS CHICAGOJ

ALG. PAUTIENIS

Dalyvaujant Amerikos lietuvių organizacijų atstovams iš pagrindinių JAV miestų, praeitą šeštadienį, lapkričio 13 d. Chicagoje įvykęs 31-mas metinis Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas pasižymėjo gausiu dalyvavimu ir praėjo labai draugiškoje nuotaikoje.

Išvakarėse, penktadienį, ALT būstinėje įvyko susipažinimo vaišės, kuriose dalyvavo dauguma Tarybos narių ir eilės svečių iš tolimų vietovių.

Suvažiavimas vyko Midway House patalpose, pietinėje Chicago pusėje. Suvažiavimą atidarė ALT pirmininkas dr. Kazys Bobelis, pakviesdamas, vysk. Vincentą Brizgį sukalbėti invokaciją. Tylos minute buvo pagerbti metų bėgyje mirę mūsų didieji veikėjai: Lietuvos Generalinis Konsulas dr. Petras Daužvardis, Stasys Gegužis, Kazys Karpis, prelatas Mykolas Krupavičius ir Garbės konsulas Antanas Šalna.

SVEIKINIMAI

Pirmuoju sveikino vyskupas V. Brizgys. Jis dėkojo ALT už didelį darbą, be kurio Lietuvos reikalai būtų jau nurašyti, taip pat pasisakė prieš įvairių grupių likvidaciją bei jų sujungimą į vieną vienetą. Giliai įvertindamas ALT darbą, jis pageidavo, kad visi tą suprastų ir remtų ALT padedant nugalėti visus sunkumus.

PLB Valdybos vardu kalbėjo vicepirm. dr. H. Brazaitis, kuris siūlė susitarti dėl lietuvių reprezentacijos JAV-se. Jis taip pat siūlė įsteigti bendrą fondą lietuvių politinei akcijai finansuoti ir sustiprinti bendrą informaciją, praplečiant ELTA, pasisakydamas prieš mūsų institucijų atskirus informacijų biurus.

BALFo vardu sveikino A. Dzirvonas, pareiškdamas padėką ALT už atliktus darbus, pažymėjo, kad reikia paklusti ALT, nes visokios kitos delegacijos JAV sostinėje tik gadina Lietuvos reikalus. Jis siūlė praplėsti ALT skyrių tinklą, ypačiai į Pennsylvaniaje, tuo įtraukiant daugiau žmonių į Lietuvos laisvinimo darbą.

Juzė Daužvardienė, kuri buvo labai šiltai sutikta, savo sveikinimo žodyje priminė velionies dr. P. Daužvardžio artimus ryšius su Amerikos Lietuvių Ta-

ryba. Ji taip pat prisiminė aukas gautas per konsulo dr. P. Daužvardžio laidotuves, įteikdama jas Amerikos Lietuvių Tarybai. Naujienų redaktorius, M. Gudelis paraiškė, kad Naujienos visada rėmė ir remia ALT darbą, nes tik ALT vadovaujami Amerikos lietuviai pasiekia Lietuvai naudingų rezultatų.

Toliau sveikino Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos vardu -- dr. F. Kaunas, JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos -- V. Kamantas, Lietuvių Žurnalistų Sąjungos -- A. Pužauskas, Lietuvių Evangelikų Tarybos -- kun. Trakis, JAV LB Vidurio apygardos -- J. Jasaitis, Draugo -- kun. J. Prunskis, Chicago Lietuvių Tarybos -- J. Pakalka, Šalių Sąjungos ir Teisininkų Draugijos -- A. Budreckas, Amerikos Lietuvių Katalikų Moterų Sąjungos -- E. Vilimaitė ir Illinois Lietuvių Prekybos Rūmų -- A. Baliūnas, Telefoninį VLIKo pirmininko dr. K. Valiūno sveikinimą perdavė ALT pirm. dr. K. Bobelis.

Raštu suvažiavimą sveikino: Lietuvos atstovas JAV J. Kajokas, Generalinis konsulas A. Šimutis, Generalinis Lietuvos konsulas Kanadoje dr. J. Žmuidzinas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas, Lietuvių Fondo pirmininkas dr. K. Ambrozaitis, BATUN pirmininkas K. Miklas, tėvai Jėzuitai, marjonai, keli ALT skyriai bei eilės pavienių asmenų.

PREZIDIUMAS IR KOMISIJOS

Prezidiumą sudarė ALT pirm. dr. K. Bobelis ir vicepirmininkai: T. Blinstrubas, P. Dargis, K. Kleiva, dr. K. Šidlauskas ir dr. J. Valaitis. Sekretoriavo: V. Mažeika, St. Rauckinas ir dr. Vl. Šimaitis. Rezoliucijų Komisija: E. Bartkus, A. Devenienė, M. Gudelis, A. Pautienis ir kun. A. Stašys.

VALDYBOS PRANEŠIMAI:

Pagrindinį pranešimą padarė pirmininkas dr. K. Bobelis, kurį papildė valdybos nariai: T. Blinstrubas, dr. J. Valaitis, K. Kleiva, P. Dargis, V. Mažeika, dr. V. Šimaitis, dr. K. Šidlauskas ir ALT atstovas Washingtono dr. J. Genys.

rezultatus nuolatos informuosime savo skaitytojus laikraštyje. O už talką ir tarpininkavimą reiškiamo nuoširdžią padėką.

Vilties Draugijos Valdyba
ir Dirvos Redakcija

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Ieškome 500 naujų prenumeratorių! Šia proga naujiems skaitytojams Dirvos metinė prenumerata pirmaisiais metais \$10.00, studentams, gyvenantiems prie universitetų -- \$6.50.

Siunčiant dol. ir prašau Dirvą siuntinėti 1 metus šioms naujiems skaitytojams:

Pavardė ir vardas	
Adresas	
Pavardė ir vardas	
Adresas	
Pavardė ir vardas	
Adresas	
Užsakytojo pavardė ir vardas	
Adresas	

P. S. Asmuo, suradęs du naujus prenumeratorių ir atsiuntęs pinigų, gauna dovanų knygą.

KO SIEKIA ALT IR KAM REIKALINGA LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ?

Amerikos Lietuvių Taryba, kuri yra Amerikos lietuvių organizacijų junginys siekia Lietuvos išlaisvinimo ir tam tikslui atsiekti, visų Amerikos lietuvių apjungimo, neatsisakydama priimti, bet kviesdama visus lietuvius norinčius dirbti Lietuvos laisvinimo darbą.

ALT rengia Vasario 16 minėjimus, telkia lėšas laisvinimo darbui, stipriai remia VLIKą -- šiais metais jau paskyrė \$15,000, atstovauja Amerikos lietuvių Washingtono ir formuoja vieną Amerikos lietuvių politinę liniją.

Kad atpalaidavus Amerikos Lietuvių Tarybą nuo jaunimo auklėjimo, švietimo ir kitų kultūrinių darbų, ir paliekant ALT daugiau laiko bei energijos Lietuvos laisvinimo darbui, didieji ALT veikėjai kaip L. Šimutis, A. Olis, dr. P. Grigaitis, prel. J. Balkūnas, dr. K. Drangelis ir kiti suprato, kad šioms reikalam yra reikalinga kita organizacija. Todėl jie buvo vieni iš pagrindinių asmenų įkuriant JAV Lietuvių Bendruomenę. Amerikos Lietuvių Taryba nuo širdžiai tiki, kad Lietuvių Bendruomenė dirbs šį darbą, bet jeigu JAV Lietuvių Bendruomenė nesitenkins jos darbų paskirti, mi ir jos vadovai negalės apsieiti be politinio darbo, tai jie yra mielai prašomi įsijungti į Amerikos Lietuvių Tarybą.

ALT POZICIJA PABALTJO REZOLIUCIJOS ATŽVILGIU

ALT niekada nebuvo prieš Lietuvos reikalų rezoliuciją iš principo ir remia jos pristatymą kai bus galimybė ją laimėti Jungtinėse Tautose, bet nepristatys tik tam, kad ji būtų pristatyta ir tame pristatyme mirčių mūsų visas reikalas. Tautinės Kinijos išmetimas iš Jungtinių Tautų Organizacijos, kur ji buvo steigėja ir saugumo tarybos nariu, aiškiai nurodo, kokios yra dabartinės galimybės laimėti bylą.

VEIKOS APŽVALGA

ALT veikla buvo labai plati ir šakota. Tokiame aprašyme nėra įmanoma suminėti visus darbus, bet tik pateikti kelis svarbesnius.

Š.m. sausio 9 d. įvyko bendras posėdis su VLIKo valdyba, kur buvo derinami ateities veiklos planai. Taip pat buvo priimtas komunikatas dėl darbų pasidalinimo ir lėšų telkimo. Tą pačią dieną vyko posėdžiai drauge su Simo Kudirkos komiteto nariais ir buvo aptarta ateities veikla.

Balandžio 24 d. vyko pasitarimai su VLIKu, Lietuvos diplomatais, LLK, PLB ir JAV LB vadovybėmis. Čia buvo siekiama veiklos suderinimo.

Liepos mėn. vyko pasitarimai su LB vadovybe, kur buvo siekiama užbaigti ginčus, bet iš to niekas neišėjo.

Rugpjūčio mėn. ALT pirm. dr. K. Bobelis dalyvavo pasitarime su mūsų diplomatais, VLIKo ir LLK valdybomis ir advokatu C. Yardimci iš Turkijos, aptariant Algirdo ir Prano Brazinskių bylos gynybos taktiką.

ALT vicepirm. spaudos ir informacijos reikalams K. Kleiva dalyvavo PLB Valdybos rengiamame Radijo ir Spaudos suvažiavime Tabor Farmoje. Buvo siekta tartis dėl veiklos, bet JAV LB Centro Valdyba tą suvažiavimą ignoravo ir nieko nebuvo atsiekta.

Buvo dėtos pastangos dėl p. J. Daužvardienės paskyrimo į Garbės Konsulo vietą Chicagoje. Tuo klausimu buvo tartasi su Lietuvos atstovu Kajecku ir JAV Valstybės Departamentu. Spalio 7 d. sužinota, kad p. Daužvardienė yra priimtina šioms pareigoms.

Buvo tartasi su pulk. K. Škirpa, buvusios Laikinosios Vyriausybės ministru pirmininku, dėl šios Vyriausybės atveiksinimo. ALT ir toliau tęs šio klausimo nagrinėjimą, bendradarbiaudama su kitais viksniais.

Buvo palaikomi labai artimi ryšiai su Lietuvos diplomatais: min. Kajecku, dr. Bačkui, kons. Daužvardžiu ir VLIKo pirm. dr. K. Valiūnu.

ALT pastangomis buvo sureng-

ti Vasario 16-osios minėjimai JAV Senate ir Atstovų Rmuose su senat. Percy ir kongr. Flood pagelba. Abejuose minėjimuose dalyvavo ALT delegacijos, Minėjime Senate vyskupas A. Deksnys sukalbėjo invokaciją. Minėjimų metu kalba pasakė arba pareiškimus Congressional Record padarė 27 senatoriai ir 72 kongresmanai.

ALT aktyviai dalyvauja Jungtiniame Pabaltiečių Komitete, kurio pirmininku šiais metais yra dr. K. Bobelis. Komitetas koordinuos pabaltiečių veiklą dėl etninių grupių įstatymo, Susidarius daugiui reikalų ALT paskyrė Maryland universiteto profesorių ir respublikonų veiklą dr. Joną Genį atstovauti ALT Washingtono, kuris jau atliko daug darbų: palaiko ryšį su JAV Kongreso nariais, dalyvavo delegacijoje Valstybės Departamente, yra nuolatinis atstovas Jungtiniame Pabaltiečių Komitete, dalyvavo respublikonų etninių grupių konferencijoje, kur susitiko su Prezidentu Nixonu, Transporto sekretorium Volpe ir kitais pareigūnais. Etninių grupių suvažiavime jis buvo išrinktas Amerikos Etninės Federacijos konvencijos sekretorium. Jis taip pat vadovavo Amerikos Balso 20 metų minėjimui ir paskutiniu laiku yra užmeggęs ryšius su prezidento Nixono patarėju štabu.

Brazinskių, Kudirkos, Simokaičių ir kitais reikalais buvo parašyta JAV Vyriausybei, Kongreso nariams, kitų organizacijų ir etninių grupių vadams, Jungtinių Tautų, Vatikano ir kitų valstybių pareigūnams, spaudai ir kitiems virš 800 laiškų, telegramų, memorandumų, protestų bei atsisakymų bei duota keliolika pareiškimų per radijo stotis. Taip pat buvo informuamos lietuvių organizacijos ir duodami direktyvai ALT skyriams.

ALT delegacijos besilankydamos Washingtono susitiko su Prezidento Nixono patarėju George Bell tris kartus, su Valstybės Departamento pareigūnais keturis kartus ir buvo priimti Transporto Departamente. Buvo tartasi su Radio Liberty vadovybe New York'e ir su daugeliu senatorių bei kongresmanų Washingtono ir Chicagoje. Lankantis pas Vyriausybės narius buvo tartasi dėl artėjančios Europos Saugumo konferencijos ir Lietuvos Diplomatinės tarnybos testinimo bei jos papildymo jaunais žmonėmis.

Etninių grupių konferencijos metu, ALT atstovų dr. J. Genio ir dr. K. Šidlausko pastangomis buvo priimta rezoliucija Pabaltijo padėties klausimu, kuri bus įteikta Prezidentui Nixonui.

ALT paruošė peticiją, smerkiančią Lietuvos okupaciją, religijos persekiojimą Lietuvoje ir brutalų Simo Kudirkos mušimą bei jo nuteisimą. Norima įteikti šią peticiją Prezidentui Nixon prieš jo kelią Maskvon. Tikima, kad Prezidentas turės įpareigotą pagrindą kalbėti Lietuvos reikalų. Norima surinkti mažiausiai šimtą tūkstančių parašų.

ALT ir LVS Ramovės centro valdybos organizuoja bendrus Lietuvos kariuomenės šventės ir Simo Kudirkos paminėjimus pagrindinėse lietuvių kolonijose. Apie tai yra painformuoti ALT skyriai ir kitos organizacijos.

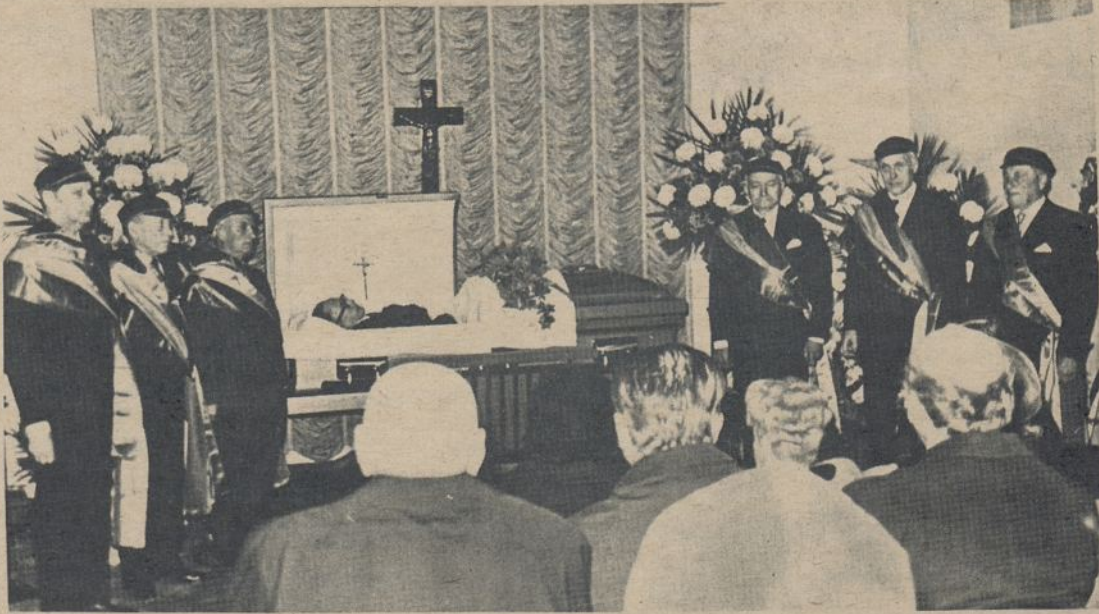
ALT centro valdyba palaiko ryšius su savo skyriais ir tokiu būdu koordinuoja visą Amerikos lietuvių politinę veiklą.

NAUJA VALDYBA BEI TARYBA

Suvažiavimas pakeitė ALT statutą, praplečiant valdybą nuo iki 14 asmenų tuo suteikiant Amer. Liet. Katalikų Moterų S-gai, Liet. Vyčiams, Liet. Studentų S-gai ir Santaros-Sviesos Federacijai po vieną nuolatinį atstovą valdyboje. Iki šiol šios organizacijos turėdavo savo atstovą valdyboje kas keturi metai.

Naujon valdybon paskirti sekančieji: Amer. Liet. Katalikų Federacija -- K. Kleiva ir dr. K. Bobelis, Amer. Liet. Tautinė Sąjunga -- T. Blinstrubas ir V. Mažeika, Amer. Liet. Tautinė Sandara -- M. Vaidyla (pava duos dr. K. Šidlauskas) ir J. Zūris, Amer. Liet. Socialdemokratų Sąjunga -- J. Skorubskas ir dr. J. Valaitis, ALRKS -- dr. V. Šimaitis, SLA -- P. Dargis ir

(Nukelta į 4 psl.)

Prie a.a. Jono Montvilos karsto garbės sargyboje jo kolegos LST Korpi Neo-Lithuania filisteriai: Stasys Virpša, Matas Naujokas, Kazys Kasakaitis, Jonas Našlūnas, Juozas Andrašius ir Antanas Kalvaitis. V.A. Račkausko nuotrauka

A.A. JONAS MONTVILA

Š.m. lapkričio mėn. 3 d. sunkios plaučių vėžio ligos pakirstas Chicagoje mirė Jonas Montvila, ilgus metus buvęs Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerijos aukštas pareigūnas. Jonas Montvila buvo gimęs 1901 m. lapkričio mėn. 29 d. Mintaujoje (Jelgava) Latvijoje. Labai sena pažintis ir draugystė mane riša su velioniu Jonu Montvila. Dar prieš pirmąjį pasaulinį karą, nuo 1912 m. iki 1915 metų man teko draug su Jonu Montvila vienoje klasėje mokytis Mintaujos Gimnazijoje. Okupavus Lietuvą ir artinantis vokiečių kaizerio armijai prie Mintaujos, Jonas Montvila 1915 m. pasitraukė drauge su savo šeima į Rusijos gilumą ir pirmąjį pasaulinį karą praleido Odesos mieste, kur tęsė mokslą Odesos rusų gimnazijoje; ten baigęs 7 gimnazijos klases, sugrįžo į Lietuvą ir 1920 m. Kaune baigė "Saulės" gimnaziją. 1921 m. rugpjūčio m. 1 d. jis įstojo Kaune į Užsienio Reikalų M-jos tarnybą ir buvo paskir-

JONAS NAŠLIŪNAS

tas Ypatingojo skyriaus taikos sutarčiai su Rusija vykdyti pirmuoju sekretorium. 1922 m. gegužės 1 d. jis atsisakė iš tarnybos ir buvo išvykęs į Vokietiją teisės mokslų studijuoti, kur jis mokėsi vienus metus Muensterio, o sekančiais metais Kielio universitetuose. Jam sugrįžus iš Užsienių, 1925 m. sausio mėn. 22 d. Jonas Montvila buvo paskirtas Užsienių Reikalų

A.a. Jonas Montvila

tėje Varšuvoje, kaip Lietuvos delegacijos deryboms su lenkais sekretorius. 1929 m. spalio mėn. 15 d. Jonas Montvila buvo paskirtas Lietuvos Pasiuntinybės Rygoje sekretorium, kur toje tarnyboje būdamas keletą kartų pavadavo Lietuvos pasiuntinį. Į Kauną iš Rygos sugrįžo 1934 m. kovo 24 d. į savo senas Ministerijos sekretoriaus pareigas. Kadangi Jonas Montvila buvo pareigingas ir tvarkingas, tai savo tarnyboje kilo ir buvo paaukštin-tas pareigose. 1935 m. vasario 23 d. jis jau skiriamas M-jos referentu 1938 m. kovo mėn. 15 d. jis jau buvo paskirtas centre pasiuntinybės patarėjo titulu. Vazinėjo dažnai tarnybos reikais į Užsienį, Berną, Berlyną, Maskvą, Hagą, kur Tarptautiniam Hagos Tribunolui, kaip Lietuvos Delegacijos narys yra paruošęs paaiškinimus ir įrodymus byloje su Estija dėl Saldutiškio siaurojo geležinkelio priklausomybės, į kurią viena Estijos bendrove nepagrįstai reiskė nuosavybės teises, bet Lietuvos Valstybė tą bylą Hagos Tribunole laimėjo. Jonas Montvila buvo delegacijos narys Trečiųjų ir Arbitražo teisme Danijoje dėl atsiskaitymo už Šiaulių-Klaipėdos geležinkelio statybą. Kai Lietuva buvo raudonosios armijos okupuota ir bolševikų gaujos pradėjo šemininkauti mūsų krašte, tai Jonas Montvila 1940 m. rugpjūčio m. 15 d. buvo iš Užsienių Reikalų M-jos tarnybos atleistas ir 1941 m. birželio mėn. 13 d. buvo bolševikų suimtas ir vežamas į Sibirą į darbo vergų stovyklą sunaikinimui, bet susidėjęs laimingoms aplinkybėms jam pavyko išgyviliams vežti vagono, kur buvo talpinami žmonės išvežimui, pabėgti ir išlikti

gyvam. Vokiečiams okupavus Lietuvą, Jonas Montvila 1941 m. buvo priimtas į advokatus, užsiėmė Kaune laisva advokato praktika ir buvo Žemės ūkio Kooperatyvų Sąjungos "Lietūkis" juriskonsultu. Kadangi mokėjo vokiečių kalbą, buvo jam vokiečių teismo pripažinta teisė ginti Lietuvos piliečius Vokiečių Ypatingajame Teisme. (Sondergericht) ir Vokiečių Teisme (Deutsches Gericht).

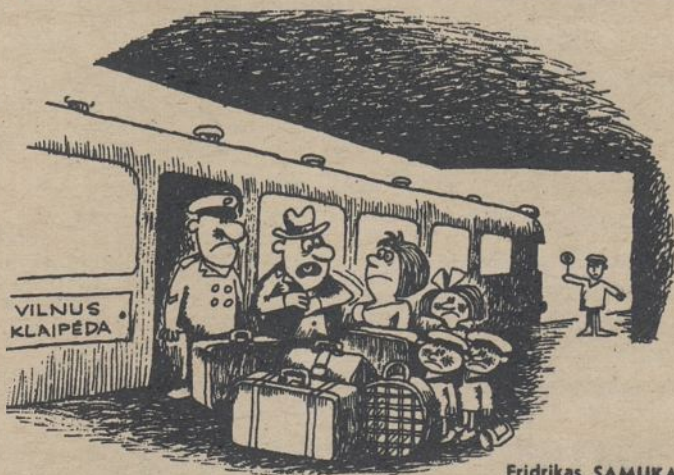
Ir man teko su Jonu Montvila drauge dalyvauti vokiečių teismuose ir ginti Lietuvos piliečius nuo įvairių apkaltinimų. Kaip advokatas Jonas Montvila buvo susipažinęs su vokiečių karo laiko įstatymais ir vokiečių teismo proceso nuostatais, byloje, kaip gynybas, būdavo pasiruošęs ir gerai susipažinęs su byla, todėl tinkamai atstovavo kaltinamųjų reikalus ir pasiekdavo gerų rezultatų. Kadangi buvo draugiško būdo, sugėbėjo ir mokėjo užmegzti asmeniškų santykius ir su vokiečių teisėjais ir prokurorais, kas jam palengvindavo ir padėdavo kaip advokatui, jo veiklai vokiečių teismuose. Jonas Montvila buvo geras teisininkas, logiškas, nuoseklus savo teisinėse išvadose ir turėjo nemažą teisinį patyrimą ilgus metus dirbdamas Užsienių Reikalų M-joje juridiniame skyriuje.

Artinantis 1944 m. antrai rusų bolševikų okupacijai, Jonas Montvila pasitraukė į Vokietiją, kur 1945 m. buvo vienu iš organizatorių Pabaltijos Universiteto Pinneberge ir buvo išrinktas to universiteto sekretorium ir lietuvių Bendruomenės susirinkimo jis buvo išrinktas Pinnebergo skyriaus pirmininku. 1950 m. atvyko į USA apsigyveno Chicagoje, kur ir dirbo visą laiką iki ištarnavo pensiją Muffet Laboratories - Argo laboratorijos techniku.

Jonas Montvila Lietuvoje ir emigracijoje priklausė Lietuvos Ūkininkų Partijai, Chicagoje priklausė Lietuvių Teisininkų D-jai ir kaip Korpi Neo-Lithuania filisteris priklausė Lietuvių Tautiniam Akademiniam Sambūriui. Ir Kaune, ir Chicagoje, Marquette parke, mane rišo su Jonu Montvila artima draugystė, daug malonių valandų drauge praleista ir daug gražių prisiminimų liko iš visų bendravimo. Visokių laikų teko pergyventi ir labai gerų, ir sunkesnių. Draugystė su Jonu Montvila palengvindavo gyvenimą, susidarydavo tie šviesūs ir malonūs pro-

J. GRAUDA

Sveiki, gyvi, mes iš Londono!

Fridrikas SAMUKAS

"Šluotos" bendradarbis Fridrikas Samukas įamžino pasvirusių nuotakų sceną. Tai scena Viniiaus geležinkelio stoties perone. Šis traukinys atgabeno iš Klaipėdos, iš laivo "Baltika", tam tikrą pareigūną, kurį storžieviai anglai išprašė iš Londono. Tam tikras pareigūnas stropiai ėjo tam tikras pareigas. Jis gražiai išsikūrė Londone, žmona ir trys spaliukai džiaugėsi Londono parėdais ir žaislais. Keikė, kaip kiekvienas, Londono orą. Gėrė anglišką džiną. Dengė kūną angliškais medžiagomis.

Kodėl anglai pamiršo pasaulyje pagarsėjusį anglišką etiketą? Kodėl šį pareigūną, lyg kokias eksportines avis, kartu su šimtaine kitų, išmetė iš patogaus buto?

"Šluotos" bendradarbis įamžino pasvirusių nuotakų sceną Viniiaus geležinkelio stoties perone. Pašnekesys gi buvo toks:

Pareigūnas -- Na, va, ir mūsų šaunusis, raudonas Vilnius!

Žmona -- Rado kuo džiaugtis! Sakiau, būk apdairus. Dabar Londone sėdėtum.

Pareigūnas -- Štai ir tarybinės Lietuvos širdis!

Žmona -- Vėl lakstysim į penktą aukštą purvinais laiptais, o ten į antrą aukštą liftas kėlė, kaip pasakoj.

Pareigūnas (dirstelėjęs į konduktorių) -- Ten stebėjome imperialistinio kapitalizmo puvimą, čia jungiamės į pilnafrazišką komunizmo statybą.

Žmona (netekusi savitvardos) -- O iš kur tie lagaminai su mano sukniomis? Ar ne iš Londono? Ar tavo eilutė ir apsiaustas ne angliškos medžiagos?

Pareigūnas (dirstelėjęs į konduktorių) -- Kada mes paversime karališkąją Angliją tarybine respublika, anglai turės teikti mums angliškas medžiagas.

Konduktorius -- Teisingai, drauge Pareigūne. Gal parvežėte koki anglišką suvenyrą?

Žmona -- Imsiu aš dabar ir graibysiuos lagaminuose suvenyrų!

Konduktorius (Pareigūnui) -- Čia už kampo psicho punktas. Jeigu ... nervai, galima pasiūlyti nervų peržiūrą.

Pareigūnas -- Imk, drauge, tą cigarą ir būk šaltas!

Žmona (pastebėjusi, kad Konduktorius, gavęs cigarą, nebesiklauso jų dialogo, vyrui) -- Dabar lakstysim į penktą aukštą, tik angliškus lifthus prisimindami, autobusuose lipsime vienas ant kito spūsty, gatavų šaldytų pietų krautuvėse užmiršk pirkti, o suknioms, o batukai, o šalikėliai... Jūs, vaikai, padėkokite savo tėvui, kad jis, žioplis būdamas, gavo iš anglų propelerį į uodegą.

Vaikai (choru) -- I don't like here. Daddy, I want back!

tarbiai, kurie nuskaidrindavo mūsų emigracinį gyvenimą. Jonas Montvila pragyveno savo amžių viengungiū. Kaip žmogus buvo kuklus, nesistengė prasikišti į pirmąsias vietas, buvo gerai išauklėtas, mokėjo keletą svetimų kalbų, buvo inteligentiškas ir išlavin-tas žmogus, buvo labai gero ir ramaus būdo, lygaus charakterio ir švelnaus elgimosi, turėjo aiš-

kų politinį nusistatymą, pastovius principus ir savo gyvenimo filosofiją, buvo širdingas ir malonus draugystėje, mokėjo gražiai gyventi ir gražiai ir vaišingai savo draugus pas savo priimti, buvo draugų mylimas ir gerbiamas.

Išėjo iš gyvenimo įamžinęs geras lietuvis, kultūringas žmogus ir malonus draugas, kurio (Nukelta į 6 psl.)

Lietuvių Meno Ansamblis DAINAVA

mini savo veiklos 25-ųjų metų sukaktį ir stato OPERETĘ

SIDABRINĖ DIENA

su simfoniniu orkestru

Libretas — Anatolijaus KAIRIO

Muzika — Broniaus BUDRIŪNO

Dirigentas PETRAS ARMONAS

VIETA

Marijos Aukšt. Mokyklos Auditorija
California ir 67 gatvių kampas

BILIETAI

"MARGINIU" krautuvėje, 2511 W. 69 St.
Tel. PR 8-4585

KAINOS

\$8, \$7, \$6, \$5, \$4, \$3.

SOLISTAI

Dalia Kučėnienė Algis Grigas
Roma Mastienė Vytas Radys
Margarita Momkienė Julius Saurimas
Janina Šalnienė Antanas Gelažius — aktorius

Režisūra — Zita Kevelaitė-Visockienė.
Dekoracijos — Jurgis Daugvila.
Šokių choreografija — Leokadija Brazdienė
Chormeisteris — Alfinsas Gečas
Akompaniatorė — Marija Modeikaitė-Kutz.

LAIKAS

1971 metais

gruodžio 11 d., 8 val. vak. (šeštadienį)

gruodžio 12 d., 2:30 val. po pietų (sekmadienį)

Toliau gyvenantieji biletų gali įsigyti, pasiuntę paštų čekį ar Money orderį, nurodant dieną ir kainą, šiuo adresu: "DAINAVA", 7217 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60629.

KŪRYBA IR MOKSLAS

PO KRITIKAS PASIŽVALGIUS

Spalio 30 d. Drauge, meno - mokslo - literatūros priede, skaitėme dail. K. Žoromskio kritiką apie dail. J. Bagdono meno parodą, vykusią Woodhaven, N.Y. spalio 8 d. partizanų temomis. Pradėsiu paties kritiko žodžiais: "Šituo klausimu Juozo Bagdono gebėjimą labai tiksliai apibrėžė viena pusamžė ponė. Taigi, tos inteligentės išmanymą pagerbdamas, ir pakartosiu:

-- Ko čia atėjai? Gal norėjai pamatyti, kiek daug geros drobės sugadinta?

Tikrai! Šitiek ir užtektų fakto apibūdinimui. Ilgesnio aptarimo nė nereikėtų".

Nežiūrint to, autorius išsimažinęs parašė gana ilgą ir labai pašaipų straipsnį. Jame gal būtų tiesos. Bet norėjęs tą tiesą kitais žodžiais išgirsti. Malonu, kad leidžiamas ir ponios, t.y. moterims, šiuo klausimu gana stipriai išsitariti, todėl pacituosiu ir kitos, maždaug, pusamžės ponios žodžius, apie paties Žoromskio parodą, įvykusią Seton Hall Universiteto patalpose aną rudenį.

-- Ko čia atėjom? Apraskytų plakatų pasižiūrėti? Tai mes matome kasdien, važiuodami į miesto centrą per sugriuvusį negryną. Gaila dailininko darbo, o mum sugaišto laiko.

Tai tik privatūs nuomonėmis pasisvaidymai. Spaudoj skaitytojas laukia tiesaus, bet kultūringo vertinimo. Jei tu nėra, nemažiau gaila laikraščio popierio, kaip ir tos drobės. Nežinau kiek jų drobės sunaudojo šie du dailininkai, kiekvienas atskirai, savo milžiniškiems

KOTRYNA GRIGAITYTĖ

paveikslams. Gal apie tai čia viskas tik ir sukasi.

Toliau, savo straipsnyje, autorius atidarė už ką prieš dail. Bagdoną su tokio griežtumu, lyg viršila būtų išsivedęs apomymui tik nuo arklo atbruktą naują. Perstatinėja jo kareivėlius, pabūklus, granatas, net ir jų mintis... Bet labiausiai skaitytojai akis krinta šie sakiniai: "Gaila net žiūrėti, kai Bagdonas čia net kaip praprasčiausias meistras egzaminu neišlaikė". Neteko girdėti, kad dail. Bagdonas yra buvęs, ar tebėra dail. Žoromskio mokiny.

Arba vėl: "Tai yra padaryta neįsmanymo demonstracija, kuriai išrišimo aš neduočiau". Niekur nebuvo skelbta, kad dail. Bagdonas, būtų to išrišimo prašęs. Kokia teise tas išrišimas prisiimamas, taip ir neaišku. Visuomenės akimis žiūrint, yra du savarankiški menininkai, tai ir viskas. Nejaugi toks iškilus dail. Žoromskis nesugeba suręsti jo paties vertę kritiką? Ar yra garbinga savo padu iminti dail. Bagdoną žemę?

Kai eini gatve ir tave kas užpuola iš tamsaus kampo, jautiesi nepavydėtina. Bet, kai dienos šviesoje tave užpuola visiems spoksant yra jau siaubinga. Mūsų kai kurios recenzijos prilygsta panašioms aktam, arba jos rašomos slapukų, neturinčių atsakomybės jausmo, arba asmenų su vardais, stokojančių to paties. Reakcija, žinoma, nevienoda. Vieną rašytoją šitaip apšaudę susargdino beveik de-

simčiai metų. O jei Bagdonas ims ir kris širdimi nuo Žoromskio smūgio. Norėjęs paklausti, kaip jautęsi tuo atveju iškilusis dailininkas anokojūgaly...

Gerai, kad visiems menininkams, rašytojams pagėgia įtrenkti. Kiti visai nekreipdami dėmesio dirba savo darbą: knygą. Pastarieji tikros rakštys "kraujo trokštantiesiems" recenzentams. Irdė šiuo eilučių rašymo, galia tikėtis, progai pasitaikius, būtų sumalta, arba nutrinta nuo literatūrinio žemėlapio. Tačiau yra šis tas brangesnio už savišaugą, tai kudirkiškas tiesos žodis. Tiems, kurie alkūnėmis ieško sau erdvės, šis žodis nieko nepadės. Juk "sutryptieji" neretai nuneša vieną kitą premiją visų taip labai trokštamą. Arba jų knygų, paveikslų, išperkama greičiau, negu "galingieji" spėja apsidairyti. Labai nemalonu, kad taip paplito epitetas "lietuviškoji mafija", tačiau... niekas neatsiranda be priežasties. Apšauktieji diletantais, grafomanais vis dėl to nepapildė mirtingosios plagijavimo nuodėmės. Ją papildė tie "didieji" savo draugų pakelti į kritikus-teisėjus. Būtų galima tai užmiršti jei kalbamo pobūdžio kritikos nesikartotų.

Žoromskis tebuvo pretekstas prisiminti visas kitas, nepalyginamai piktesnes, net vulgarias recenzijas. Zenitą gal bus pasiekusi Jonyno (tik ne V.K. Jonyno) Šeštosios Pradalės kritika 1969 m. tulpėsi Tėviškės Žiburiuose. Iš to baisaus plūdimo savigarba neleidžia pacituoti nei vie-

no sakinio. Manau ją skaitytojai prisimins ir be to. Kritikai gal pasakys: "Visais laikais, visur taip buvo ir yra". Taip. Visais laikais visur buvo ir yra pavyduliaujančių srovininkų, klikininkų, kurie turi tam tikrų tikslų, tik ne meniniam lygiui pakelti. Dažniau jie kelia lygį vieni kitiems.

Lauktume kritikos nešališkos, neplūstančios, nekiršinančios, neliaupsinančios. Kritikos teisingos, nuoširdžios, kultūringos. Kūrėjas nevisada pastebi savo veikale silpnąsias puses. Kritika yra reikalinga, tik ne tėsikimui rašalo į akis, nes tos dėmės užkrinta ir tiems, kurie teškia. Netinkamai patiektos pastabos prilygsta geram maistui, blogai pagamintam, nuo kurio valgytojas nusigręžia net užsiimdamas nosis. Reikėtų gerai pamąstyti, kaip žodį tarti ir kodėl jį tarti. Ar tikrai yra tikslas išryškinti, panagrinėti meno kūrinį, ar tik šiaip sau pasimėgauti savo paties išradinumu.

Vienam kultūriniam parengime, vienas labai kultūringas asmuo ima ir paklausia: "Kur dingo visi rašytojai, rodos, jų buvo apie 100. Spaudoj vis tiepatys vardai ir veidai kartojasi iki įkyrumo". Rašytojai? Anoj pusėj barikados.. "Mirties zona". Gi ta nedidelė grupė, kurią minint, sėdi ant pylimo ir botagais pliauškina", buvo jam atsakyta. -- "O, jei taip tokius pasiuntė į Vietnamą, seniai būtų karą laimėję".

Užbaigti tenka paties dail. Žoromskio žodžiais: "Pastatykite 'Mauzoliejų', pameskite jo raktus, kad po šimtmečių archeologai, prasiškę ir prasilaužę, ga-

IR VĖL ČIURLIONIEČIUS SUTIKUS

LIUDAS DOVYDĖNAS

Čiurlioniečiai Philadelphiaje! Ta žinia prieš pora mėnesių pasisklido Pensilvanijos lietuviuose. Tai šventė, įvykis. Įvykis, kurio tenka ilgai laukti.

Lapkričio 6 d. Town Hall salėje ir išgirdom judrų, atjaunėjusių ansamblį. Kai kas ėmė ir pasakė: "Čiurlioniečiai žino jaunystės žolę, kaip tu gali pasenti". Ar čiurlioniečiai žino tokią žolę, negalėčiau tvirtinti. Mikulskis, tur būt, žino tokią žolę, bet neišgyvelbėsi paslapties. Maloni staigmena buvo Mikulskienės derlius: nauji, miklūs kanklininkai. Dvi solistės kanklėmis įrodė, kiek ir kaip gali skambėti kanklės geroserankose. Priešios progos tebus prisiminti New Yorko kanklininkai, šiuo metu aptilę. Gal derli Mikulskienės ranka pasiektų newjorkiškų. Gal ir žolelės nepagalėtų?

NEPAVARGO ČIURLIONIEČIAI

Ansamblis nepavargsta. Tai būtina pažymėti, kai daug kai kas išsėmė, pavargo, nubiro, o čiurlioniečiai pagyvėjo, atjaunėjo. Didelis, stebėtinai reiškinys! Kai choras perplysta į dvi puses, palikdamas erdvės šokėjams, įvyksta kažin kas nauja. Daina lydi šoki, šokis kelia dainą. Ir choristai ir šo-

lėtų nustepti: kokią estetinę kultūrą dar globojome ir propagavome 1971 metais."

Lygiai tą patį galėtume pasakyti ir apie dail. Žoromskio recenziją dail. Bagdonui.

kėjai rungtiasi darnume, vienas kitą papildydami. Ir kelia mintis gilion se novėn... gal po šventųjų ažuolu, baigę derlių rinkimą, grįžę iš laimėto karo, ar dievams dėkingumą reikšdami, balsu ir judesiu buvo viskuo, kuo žmogus gali būti.

Mikulskis sumaniai su derino dainą ir šoki; nejučiomis imi susijungti su šokio ritmu, dainos žodžiai prakalba geriausia išraiška. Keletą metų Čiurlionio negirdėjus, aiškėja pažanga, darna. Mikulskis aplenkė ryškus, gal net forsutus choro niuansus. Dabar choras išryškina frazę, žodį giliai įsisąmoninę. Švalnumas, atrinktas visumos ir detalės sujungimas čiurlioniečius iškelia aukšton pakopon, kur tik parinktieji geria vyną. Ir moka gerti.

SUVAŽIAVO SUBILDĖJO

Iš visos Philadelphiajos apylinkės susirinko išgirsti, visada mieliai klausomo choro iš šokėjų. Iš Baltimorės, New Jersey nepatingėjo pasikinkyti arklių, atbildėti.

Tokia miela proga sutikau senų pažįstamų iš Tetulės Unros laikų, iš Ingolštado stovyklos. Po daugelio metų, pasak, dainos "vėl susitinka amžinai jauni draugystėje". Pavardėmis neišvardinsi, tačiau atgijusi praeitis, senos pažintys, tokios šventės - koncerto dieną, lieka ilgam. Man kiek nustebo parinkimas Town Hall salės. Tiesa, tai garsi salė, pačiam miesto tirštume, bet gi Philadelphiajos lie-

(Nukelta į 6 psl.)

AURELIJA BALŠAITIENĖ

Raudonas automobilis

Dirvos konkurse premijuota novelė

Nežiūrint modernios šaldymo sistemos visame name, Linui atrodė, kad už lango kepinanti karšta birželių saulė tirpdo jo smegenis. Matematinėmis formulėmis ir braižiniais išmarginti popierio lapai darėsi nesuprantami, beveik įkyrūs savo labirintišku imantrumu. Nors pavasariniai universiteto studijų egzaminai vos už trijų dienų, bet paskutiniu metu jame atsiradusi apatija pradėjo paraližuoti jo galvos. Vis dažniau iš pasąmonės kylantis savotiškas antagonizmas ėmė kovoti su įprastu pareigos jausmu savo geradariams globėjams už visa gera atsilyginti pavyzdingu elgesiu ir gerais pažymiais.

Šiandieną, savo devynioliktojo gimtadienio išvakarėse, Linas buvo neramus ir kažkokio nesuprantamo ilgesio kankinamas. Nelengvos vaikystės užgrūdintas, praradimo jausmą ir nedateklių anksiti patyręs, staiga pasikeitusių gyvenimo sąlygų sukrėstas, jis nebuvo nei sentimentalus, nei ypatingai jautrus. Savo jausmus jis sugebėjo slėpti ir jiems savęs valdyti neleido. Gyvenimo verčiamas, jis laikėsi geležinių pareigos diktuojamų taisyklių, kurios tapo lyg ir jo antrąją prigimtį.

Nežiūrint paviršutiniško užsigrūdinimo, šią dieną jis ypatingai pajuto savo prieš penketą metų mirusios motinos trūkumą...

Jų mažame neturtingo rajono namelyje dabar sklistų šviežiai iškepto obuolinio pyrago kvapas. Ant lovos miegamajame gulėtų į spalvotą popierių suvyniota ir šilkinu kaspinu perrišta kukli dovana. Jis gyvai prisiminė tą nuostabų smalsumo jausmą,

kai virpančiomis rankomis nekantriai bandydavo atvynioti dovaną, jausdamas meilės kupiną motinos žvilgsnį nugaroje. Naujas megztinis, teniso raketė ar koks kitas reikmuo sukeldavo jame nepaprastą džiaugsmą. Kaip keista, kad tokio džiaugsmo jis negalėjo išgyventi paskutinių penkerių metų laikotarpyje...

Užmerkęs akis, Linas ir vėl prisiminė tą malonų, tolimą motinos veidą. Pirmą kartą suaugusio akimis ji jam pasirodė tokia, kokia iš tikrųjų buvo: dar jauna, bet suvargusi, gyvenimo naštos prislėgta moteris, per anksti praradusi savo jaunystę. Tik dabar Linas sąmoningai suprato savo motinos begalinį nuovargį, kuris atsispindėjo galvos skausmų ir nemigo naktų išvargintame veide. Tik kartais jos žydros akys suspindėdavo jaunatviška liepsnele. Bet tai būdavo taip retai...

Kad ir mirtinai išvargusi nuo sunkaus fizinio darbo fabrike, Elena Guodaitienė sugebėjo savo sūnui duoti jaukią namų šilumą ir rūpestingą globą. Ji bandė Linukui atstoti jo dar Vokietijos stovykloje plačių uždegimų mirusį tėvą, kurio jis nebeprisiminė. Nelengva buvo Guodaitienei įsikurti Amerikoje, nešlei su mažu vaiku, nemokančiais krašto kalbos ir neturinčiais jokios pelningos profesijos. Kad jos sūnus neaugtų vienas be priežiūros, ji susirado naktinį darbą fabrike. Primigusi dienos metu keletą valandų, vakare išeidavo į darbą, užmigdusi sūnų ir palikusi jį senutės kaimynės priežiūroje. Tačiau ji buvo išdidė ir ambicinga moteris; niekam nesiskundė ir niekur pagalbos neieškojo. Savo pasiturintiems giminėms Čikagoje ji nei laiškuose, nei retų pasimatymų metu neišduodavo savo sunkios padėties. Jos vyro vienintėlis brolis, dar Lietuvoje baigęs mediciną, išlaikęs valstybinius egzaminus, vertėsi Čikagoje sėkminga praktika. Po keletos metų praturtėjęs, išgijo prabangų namą viename iš geriausių Čikagos priemiesčių. Su Antano Guodaičio žmona Elena nepalaikė ar-

timų ryšių, niekada neturėjusi progos arčiau pažinti tos elegantiškos, šaltokos moters. Antano sūnus Algis, dviem metais už Linuką vyresnis, jai buvo svetimas ir nepažįstamas. Daktaras Guodaitis švenčių progomis prisiminėdavo savo brolio našlę Detroite, pasiūsdamas elegantišką pergamentinę kortelę su auksinėmis raidėmis įgraviruota pavarde, retkarčiais Linukui, savo krikštasiūniui, idėdamas penkinę dovaną. Tik vieną kartą trumpu vizito Čikagoje metu Elena užsiminė švogeriui apie savo nuolatinius galvos skausmus.

-- Per daug įtemptai gyveni, Elena, -- prisiminė Linas dėdės žodžius. -- Turėtumei kur nors į pietus atostogų išvažiuoti, pasaulio pamatyti. Ir nervai pailsėtų, ir galva nustotų skaudėjusi.

Nieko neatsakė Lino motina žinodama, kad su savo menku uždarbiu ne tik toli keliauti, bet ir ilgesnių atostogų sau leisti negalėjo. O Linukas augo, ir išlaidos didėjo.

Vieną pavasario dieną Elena iš fabriko nebe grįžo. Darbo metu apalpusią, greitosios pagalbos automobilį ją nuvežė į ligoninę. Neatgavusi sąmonės, Elena pasimirė. Galvoje trūkęs auglys užliejo smegenis, ir jos išgelbėti joks daktaras nebepajėgė. Keturiolikos metų moksleiviui Linui sukrėtimas buvo toks didelis, kad nei per laidotuves, nei po jų jis savo motinos negalėjo apvertki. Sausomis, degančiomis akimis, tik pusiau suprasdamas, kas įvykę, jis apatiškai pasidavė geraširdžių kaimynų globai. Laidotuvėmis pasirūpinusi darbovietė, apdovanojo Liną kuklia suma pinigų ir globėjams surasti atsiuntė iš miesto valdybos socialinio skyriaus pagyvenusią, rūstoką moterį. Jos klausinėjamas, Linas šiek tiek atkuto. Prisiminęs savo dėdę Čikagoje, jis surado jo adresą. Nieko nelaukusi, moteris miesto lėšomis pasiuntė daktarui Guodaičiui telegramą.

(Bus daugiau)

IR VĖL ČIURLIONIEČIUS SUTIKUS...

(Atkelta iš 5 psl.)

tuviai turi Lithuanian Music Hall. Tegu ji ir nuošaliau, bet pakankamai erdvi ir scena, kiek numanau, ištękl. Po koncerto ten buvo užkandai, šokiai.

Ėjau laiptais, akmeniniais, į Lithuanian Music Hall. Norėjosi pasilenkti ir delnu paliesti tuos žvilgančius akmeninius laiptus... juk jais nuo 1907 metų žengė Petruskas, Šimkus Stasys, Naujalis. Jais pakilo į erdvę salę Vaižgantas-Tumas, Basanavičius. Šliūpas ir daug kitų. Mūsų -- išeivių istorija ant šitų laiptų dar šilta. Kodėl mes taip lengva ranka numojame? Tai viena erdviausių, išnausių salų, šaunių Philadelphia jės lietuvių ranka ir centru pastatyta.

Prie programos, gal net atskiru lapu, derėjo parašyti Lietuvių Muzikos Salės istoriją, kuri tokia turtinga ir jaunųjų net nežinoma. Amerikonai, šalis beveik be istorijos, tradicijų, buldozerių ir kranų iškėlė aukščiau istorijos. Ar tai mums pavyzdys?

DU AUKŠTAI --
DU PASAULIAI

Lithuanian Music Hall
antram aukšte buvo vai-

šės čiurlioniečiams ir jų gerbėjams. Didelis būrys gėrbėjų susėdo už stalų, galop nepritekę vietos už vaišingų stalų. Nenorėdamas užimti vietos užstalėje ir poporos valandų sėdėjimo vėl sėdėti keletą valandų, užkliuvau salės stačiųjų eilėse. Miela Raugų šeima, visur pribūdami, dalijosi žiniomis, kokių prireikė man, ne dažnai išskylančiam svetui.

Pirmam aukšte šoko jaunimas. Prastas žodis -- šoko. Kurtinančios muzikos ir kelių muzikantų žvėries balsu kauliančių kokofonijoj, sušilę, svaigulio apimti, kaip švento Vito šoki grūste grūdo keli šimtai jaunuolių. Nemažas skaičius ir lietuvių studentų. Keletą minučių pabuvus tam triukšme, išėjau apkurtes, apglušintas. Tą vakarą buvo praėję kelios valandos nuo Amčitkoj bombos išsprogdinimo. Man dingojosi, šokėjai laukinių ekstatėje gal būtų dėkoja dievams išlikę po atominio sprogdimo.

Antram aukšte, čiurlioniečių būryje ir įkaičiusios jų gėrbėjų publikos šokis, daina buvo visai kitas pasaulis. Žmogus su žmogum kalbėjosi, vaišinosi, orkest-

ras, muzikantai nešaukė gyvulio balsu.

Du pasauliai. Ar supranta pirmojo aukšto Vito šoki šokantieji, ar dar yra koks ryšys tarp tų dviejų aukštų? Susimąstyti tenka. Ar ilgai Čiurlionio genijus žavės paveikslu, muzika, jo vardo ansamblis, jau pačioj jaunystėje apkurtusius?

Bet gal tai nedera gintis, atsilankius į tokį koncertą. Stebina čiurlioniečių ištvermė: juk rytojaus dieną 3 val. po pietų tie patys choristai, solistai, šokėjai New Yorko, Brooklyno ir apylinkių lietuviams turės ir bisui atsiliiepti. Ne kalbant apie ilgą, sunkią pačią programą. O po koncerto, nakties metu autobusu skubėti į Clevelandą... ten ir dar bai ir vargai pasitiks prie pat vartų.

Išlaikykite jums vieniems težinomos jaunystės žolės stebuklą -- amžiną jaunystę, kokios ir Faustas nežinojo.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

A.A. J. MONTVILA

(Atkelta iš 4 psl.)

mes, jo artimieji, pasigėsim ir maloniai prisiminsime. Š.m. lapkričio mėn. 5 d. 7 val. vakare Chicagoje Evans-Mažeikos laidojimo koplyčioje, prisirinkus pilnai koplyčiai Jono Montvilos draugų ir pažįstamų, įvyko atsisveikinimas su velioniu. Lietuvos atstovo Washingtono p. Juozo Kajecko įgaliojimu p. Juzė Daužvardienė atsisveikinimo žodį tarė Lietuvos diplomatinės tarnybos vardu. Antanas Kalvaitis atsisveikino išsisklaidžiusių po pasaulį Lietuvos diplomatinės ir konsularinės tarnybos kolegų vardu.

Kazys Kasakaitis savo kalboje atsisveikino Lietuvos Tautinio Akademino Sambūrio ir L. S.T. Korp. Neo-Lithuania vardu.

Jonas Našliūnas tarė žodį Nepriklausomos Lietuvos teisininkų ir Jono Montvilos asmeniškų draugų vardu. Visi kalbėtojai pareiškė šir-

dingą užuojautą velionio šeimos nariams: seserims -- p. Irena Sniečkenei ir p. Vidai Opelienei su šeimomis ir svainiui Juozui Matukui. Šeštadienį, š.m. lapkričio mėn. 6 d. Jono Montvilos kūnas iš šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios ilgoje automobilių vilkstinėje skaitlingo būrio jo draugų ir pažįstamų buvo nulydėtas ir palaidotas Lietuvių šv. Kazimiero kapinėse. Tebūnie Tau lengva, mielas Jonai, Tave priglaidusi Amerikos žemė. Išsėkis amžinoje ramybėje.

PAGALVOK

Miegant sapnuoti yra sveika, sapnuose gyven-ti -- paika.

* Iš akligatvio tėra tik vienas kelias ... laiku grįžti atgal.

* Ne tik ką turime, bet ir kuo esame ypatumas.

* Amerikoje jūs galite kalbėti ką norite, jei tik atrandate kas jūsų klausos!

* Alkis yra pats geriausias virėjas.

* Jei ir geriausiai padarysi -- įvairių nuomonių iš žmonių galvų neišvairysi!

* Protingas visad keičia savo nuomonę, kvailys -- niekad.

* Pagyvenę žmonės beveik niekad neturėjo progų savistoviai pagalvoti nes kai jie buvo jauni -- turėjo klausyti vyresniųjų, o kai senstėję -- turėjo klausyti jaunesniųjų!

Paruošė V.Š.

WANTED
EXPERIENCED
SRING MAKERS
AUTOMATIC COILER
Torrington coils to set up & operate. Steady work and good working conditions.
M & S SPRING CO.
11273 East 9 Mile Rd., Warren, Mich.
313-754-4012
(86-90)

FORGE FOREMAN
TRAINEE

Must have some experience on large Upsetters and Die Tooling plus supervisory experience. Must read Blue Prints. Liberal fringe benefits. Negotiable salary. This is a permanent position for right man.

Call 481-3030 Ext. 24
Mon. thru Fri. 8:30 a.m. to 5 p.m.

An Equal Opportunity Employer
(86-87)

This card proves you're you.

Ant Cleveland Trust BankAmericard bus jūsų nuotrauka. Tokiu būdu jūs visada turėsite neabejotiną asmens identifikaciją, nesvarbu kur jūs būtumėte ir kokių tikslų norėtumėte tai panaudoti.

Priedui niekas kitas, išskyrus jus, negali ja pasinaudoti. Net jeigu ji būtų pamesta ar pavogta, jums nereikia rūpintis. Jūs nebūsite atsakingas jos panaudojimą. Nei vienai minutei. Nė už vieną centą.

Ir kadangi, tai yra labiausiai respektuojamo pasaulyje banko kortelė, tai duoda jums kredito teisę bet kur. Nėra patarnavimo mokesčio už pirkinius jeigu padengiate prisiūtą sąskaitą 25 dienų laikotarpyje.

Ateikite ir prašykite veltui duodamos kortelės bet kuriame Cleveland Trust banke.

CLEVELAND TRUST

Grožio salonas, kuris tikrai jus padaro gražesne

Andre Duval
ILGALAIKĖS BLAKSTIENOS

Būk miela, graži ir viliojanti

Naujausia grožio sensacija. Ilgos blakstienos nenuimamos pakčiai ar kitu laiku, paliekant "tuščio veido" išraišką. Niekas net negali žinoti, kad tai nė jūsų.

Pagrindinis pritaikymas \$15.00.

Papildymas 25 c. už blakstieną

Labiausiai puošiantis ir patenkinantis grožio pritaikymas kada yra buvęs! Malonumas, kuriuo jūs pastoviai džiaugsitės. Pilnas pasikeitimas jūsų gyvenime.

ILGALAIKIS PLAUKŲ SUDĖJIMAS

Pagrindas tikrai puošiančio sušukavimui

Kiekvienas \$15 įsk. kirpimą, sudėjimą iš mūsų didžiulio pasirinkimo. \$5.95

Individualiai pritaikyta prie kiekvienos jūsų blakstienos. Per 30 minučių pasidaro dalis jūsų. Su retkartinių papildymu, tai visam laikui.

Patirkite tą nuostabų moters malonų jausmą, kada ji žino, kad ji yra patraukli ir žavinga. Skambinkite mums dėl papildomų informacijų ar užsisakymui.

HELEN CURTIS
NO-SET PERMANENT
NEI SUKTUKU, NEI ŠIAUŠIMO, NEI SPILKUCIŲ DAUGIAU!

Atsivežinimas tik su drėgnų šukų bruktelėjimu. \$10

ZYMUS \$20 VITA CREAME
Ilgalaikis sudėjimas \$7.95

KIRPIMAS 1.95. DAŽYMAS IR SUDĖJIMAS 5.95. PERUKO SUTVARKYMAS \$3.00. SPEC. KIRPIMAS. ŠVIESINIMAS -- PAŽILINIMAS. ISTIESIMAS.

Antakių išlenkimas ir dažymas. Vaško metodu gyvaplaukių pašalinimas.

ROUX Penkt. šešt. COLOR prieš šv. PERPLO- 50 c. VIMAS daugiau

Shampoo & Set

Visi sezono gražiausi stiliai, kombinuoti arba paprasti ir be rūšiesio. Mūsų talentinga stilistė padaro tai be priekaištų. \$2.45

Reg. \$3.50 iki \$5 daugumoj salionų

PASINAUDOKIT GERIAUSIU UŽ PIGIAUSIA KAINĄ!

E • 406 Euclid Ave. 2nd fl. 781-3161
A • Southgate, 5399 Warrensville, 663-6346
S • Oposite Eastgate, 449-3435
T • Severance Center, 382-2600, 382-2569
• Shoregate, 944-6700, Lake Shore Blvd.
• Mentor, 255-9115, Next to Zayre's

W • Oposite Southland, 845-3400
E • Oposite Westgate, 333-6646
S • North Olmsted, 777-8636
T • Parmatown, 884-6300
• Elyria Midway Mall, Elyria 324-5742, Lorain 233-8020

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

SIMO KUDIRKOS IR LIETUVOS KARIUOMENĖS SVENTĖS MINĖJIMAS CLEVELANDE

ALT ir LVS Ramovės skyrių valdybų sutarimu, bendras minėjimas įvyks sekmadienį, š. m. lapkričio mėn. 28 d. sekančia tvarka:

10:30 val. Šv. Mišios už Simą Kudirką ir žuvusius bei mirusius Lietuvos karių ir jų šeimas Šv. Jurgio liet. parapijos bažnyčioje. Mišių metu giedos šv. Jurgio parapijos choras ir solistė Nora Braziulienė.

11:45 val. iškilmingas minėjimas šv. Jurgio parapijos salėje. Himnus sugiedos solistas Julius Kazėnas.

PLB pirm. S. Barzdukas

Kalbas pasakys: apie Lietuvos kariuomenę — PLB Valdybos pirmininkas Stasys Barzdukas ir apie Simą Kudirką — LKDS Centro Komiteto pirmininkas Algirdas Kasulaitis.

A. Kasulaitis, LKDS ek. pirmininkas.

Taip pat bus pristatyta ALT rezoliucija Simo Kudirkos reikalu.

Po minėjimo bus pietūs, kuriuos paruos p. Urbonavičienė.

Visos lietuvių organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis pamaldose ir minėjime ir visi Clevelando ir apylinkių lietuviai kviečiami kuo gausiau atsilankyti. Minėjimas bus trumpas.

ALT ir LVS Ramovės Clevelando Skyrių Valdybos

VASARIO 16-tosios GIMNAZIJOJE

Pabaigusi Nepalijaujančios Pagelbos Panelės Švenčiausios parapijos mokyklos 8 skyr. ir šeštadieninės Lituanistinės mokyklos 9 skyr. Clevelande, nutariau toliau mokyti lietuviškoj Vasario 16 gimnazijoje. Tėveliai mano sumanymui pritarė ir mane išleido.

Aš pasirinkau šią gimnaziją todėl, kad ji istorinė mūsų gyvenime ir mums vis primena mūsų Nepriklausomą Lietuvą.

Lapkričio 14 d. Clevelande muzikos instituto salėje įvyko dainos, poezijos ir dramos vakaras, kurį plačiau komentuos kitame Dirvos numeryje Viktoras Mariūnas. Poetui Henrikui Nagiui negalint atvykti, programoje dalyvavo Vitalija Bogutaitė. Po koncerto įvyko vaishės Čiurlionio ansamblio namuose. Vakara rengė Tėvynės Garsų radijas. Nuotraukoje programos išpildytojai, iš kairės: dramaturgas Kostas Ostrauskas, poetas Rimas Vėžys, sol. Aldona Stempužienė, poetė Vitalija Bogutaitė ir muz. Valentina Fillinger.

J. Carlos nuotrauka

CLEVELANDO INCIDENTAS

Jeigu prezidentas Nixonas pakviestų valstybinio vizito Graikijos ministerį pirmininką Papadopoulos, Amerikos miestai taptų riaušių lizdais. Kada valstybinio vizito atvyksta Amerikon Jugoslavijos valdovas Tito, miesto gatvėse Baltųjų Rūmų tarnaitės mylios ilgumo raudonąjį kilimą.

Tie paradoksai nėra pripuolamumas, bet tam tikra demokratinės valstybės degeneracija. Tai, yra, kartu, užsienio politikos siekių bei metodų degeneracija. Prie tokių pat degeneracijos

tenka priskaityti kvailus elgesius pareigūnų, kuriems ir Bill of Rights nieko nereiškia, jeigu prieš akis vaidenasi sąmokslas prieš svečią tironą.

Toks incidentas įvyko Clevelande.

Kaž kur, Washington, Baltųjų Rūmų pievutėje buvo klojami raudoni kilimai Jugoslavijos valdovui Tito, o Clevelando slaptos tarnybos pareigūnai jau uostė, iš kur įvyks "atentatas" prieš Tito. Tai, jų nuomone, turėjo būti iš Boroje M. Karapandzich buto.

Karapandzich, pagal pavardę atrodo serbas, prieš dvidešimt metų atvykęs Amerikon, natūralizuotas pilietis, vedęs, turįs 13 metų dukrą, tarnaujęs Clevelando miesto valdyboje inžinieriaus asistentu, yra didelis ir žinomas Tito priešas. Jis daug rašė prieš Tito ir jo diktatūrą. Nelyginant tai mažasis Jilas, kurį Tito sugavo ir įkalino už knygos parašymą.

Spalio 12 d. prie Karapandzich buto durų pri-

slėnė bendrąsias naujas bendrąsias. Oras jau vėsus, medžių lapai gelsta, vėjas nešioja lapus, tik eglės kaip ponios stovi. Pro man langą labai gražus parko vaizdas ir aikštė kur lietuviška vėliava plevesuoja. Esu patenkinta ir džiaugiuos, kad galia čia mokyti.

Visiems siunčiu geriausius linkėjimus iš šios istorinės gimnazijos.

Ugnelė Stasaitė

sistatė du pareigūnai ir įleisti vidun, ilgai kaman-tinėjo Karapandzich apie jo politines pažiūras. Tarp kito teiraudamiesi, ar neturįs jis bombų bei ginklų. Jam liepė dar gi ateiti kitą dieną į slap-tos tarnybos patalpą, kur jis būsiąs nufotografuotas.

Karapandzich santūriai ir pakankamai išsamiai atsakė klausinėjamas. Jis net nuėjo, po darbo, ir nusifotografavo.

Bet reikalas tuo nebuvo baigtas. Karapandzich parašė laiškus abiem Ohio senatoriams ir savo rajono kongresmanui James V. Stanton, protestuodamas prieš teismo neakceptuotą investigaciją. Tai suteikė jam didelį moralinę žalą, įtarinėjimais, kad jis subversyvas, gali jo tarnybai pakenkti.

Jo šeima išgyveno kar-tu su juo neužtarnautą nuoskaudą. Kartu jis deklaravo, kad jis niekad nebuvo ir nesąs bet kurio teroro šalininkas. Jis tvirtino, kad šiuo incidentu pažeistas Bill of Rights sąvokos iškraipymas. Kongresmanas parašė laišką prezidentui Nixonui ir šio laiško turinį pagarsino Kongreso posėdyje. Tas pareiškimas buvo įtrauktas į Congressional Record (Lapkr. 2, 1971, H10261 psl.). Kongresmanas papildomai pareikalavo Slaptos tarnybos Centro atsiprašyti Karapandzich už jam padarytą nuoskaudą.

— Ką gavoti apie tuos, — rašo savo laiške prezidentui kongresmanas Stanton, — kurie kritikuoja Brežnevą, Castro, ar generalisimą Franko ar Mao, ar Sadat, ar maršalą Ky? Ar Slaptoji tarnyba pageidautų mūsų nuotraukų, jeigu šie asmenys kada nors bus pa-

kviešti į Jungtines Vals tybes?

Prezidento atsakymas dar nežinomas. Dirva turi tiesioginį ryšį su kongresmanu James V. Stanton ir jo puikų kooperavimą teikiant žinių apie įvykį ir jo aiškinimą.

Negalima dar susilaukyti nepacitavus Karapandzich laiško senatoriams ir kongresmanui pabaigos. Ji tokia:

— Prezidento ir viceprezidento gyvybėms kaip tikslai gresia pavojus nuo Josip Broz Tito, komunistinio Jugoslavijos diktatoriaus, kuris tik vienu ypu Kovceje mieste išžudė dvidešimt tūkstančių nekaltųjų jugoslavų. Tad Tito yra nusikaltėlis ir žmogžudys. Aš nesu toks.

Ką jūs manote, lietuviai, apie pavojus būti mums tardomiems, jeigu sumanys Ameriką at-lankyti koks nors Sniečkus arba ex-generolas Serov? (xz)

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gau-site kreipdamiesi į Z. Obe-lenį tel. 531-2211.

NAUJOSIOS PARAPIJOS RAJONE

Prie E. 185 St. parduodamas namas, 3 miegamieji, didelis sklypas, 2 aut. garažas.

GEORGE KNAUS
Real Estate
819 E. 185 St.
481-9300

(87-88)

23,900

An immaculate 2 bedroom home. Near Our Lady of Perpetual Help and E. 185 St. shopping. Full basement, 2 car garage and nice lot with trees and flowers. STURM & ASSOCIATES REALTOR 946-0200

Ar mylimas žmogus yra toli?

Tolimos distancijos paskambinimas telefonu gali greitai panaikinti atstumą! Jūs neprarandate brangių minučių suartėjimui, jeigu pats išsuksite reikalingą numerį.

Ir tai yra lengviau, negu galėtumėte pagalvoti.

Išsukit skaičių 1.

Po to Area Code numerį, jei jis kitas negu jūsų.

Ir telefono numerį.

Ar esate neužtikrintas Area Code numeriu kituose miestuose ir smulkesne informacija? Tokiu atveju telefono abonentų knygoje pirmoje dalyje rasite visas detales.

Turėkite malonų pasimatymą!

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

DALYVAUJA:
KETVIRTADIENIS, lapkričio 25 d., 7:30 v. vakaro
Kosto Ostrausko METAI, rež. Marytė Smilgaitė
PENTADIENIS, lapkričio 26 d., 7:30 v. vakaro
kartojama ketvirtadienio programa.
ŠEŠTADIENIS, lapkričio 27 d., 7:30 v. vakaro
Jurgio Jankaus AUDRONĖ,
rež. E. Dauguvietytė-Kudabienė.
SEKMADIENIS, lapkričio 28 d., 2 v. po piet.
Algirdo Landsbergio PASKUTINIS PIKNIKAS
rež. Dalila Mackialienė.
SEKMADIENIS, lapkričio 28 d., 7:30 v. vakaro
ŽYMENŲ ĮTEIKIMO ŠVENTĖ ir vaišės.
Vaišės praveda Laima Nainytė.

**ANTRAS JAV IR KANADOS
TEATRO FESTIVALIS**
1971 m. lapkričio mėn. 25,
26, 27 ir 28 dd.
JAUNIMO CENTRE CHICAGOJE
5626 South Claremont Ave.
Rengia LB Kultūros Fondas

BILIEPAI Į VAIDINIMUS po \$4, \$3, ir \$2 gau-
nami Marginiuose, 2511 W. 69th St., tel. PR 8-4585
arba vaidinimų dienomis prie įėjimo.

Bilietus prašome įsigyti iš anksto, nes visos
eilės yra numeruotos. **KVIETIMAI Į ŽYMENŲ
ĮTEIKIMO VAKARĄ** \$4.00 asmeniui, įskaitant vai-
šes, gaunami taip pat tik MARGINIUOSE. Progra-
moje žymenų įteikimas, I. Birknevičiaus orkestras,
vaišės, šokiai ir kt.

Maloniai prašome paremti aukomis šiuo adresu:
LB Kultūros Fondas, 2955 West 71st St., Chicago,
Ill. 60629, tel. HE 6-5151.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DETROITO IR JO APYLINKIŲ LIETUVIAI

Vyriausio Lietuvos Išlais-
vinimo Komiteto Seimas
įvyks š. m. gruodžio 4 ir 5
dienomis Detroite, Lietu-
vių Namuose. Seimas bus
viešas ir jame dalyvauti ga-
lės svečių teisėmis ir ne
Seimo atstovai. Seimo pra-
džia gruodžio 4 d., 10 val.
ryto.

Seimui pagerbti yra ruo-
šiamas (taip pat Lietuvių
Namuose) gruodžio 4 d.
(šeštadienį), 7 val. vakaro
b a n k e t a s, į kurį ma-
loniai kviečiame visus lie-
tuvius gausiai dalyvauti.
Asmeniui \$12.00.

Bus geras maistas, geri
gėrimai ir jauki aplinka;
meninė daly dalyvaus mu-
ziko Slizio Jaunimo Choras

su instrumentalistais (viso
70 asmenų) ir deklamuos
jauna lietuvaitė Taura Za-
rankaitė, šokiams gros Vy-
tauto Petrausko orkestras
automobiliams apsauga.

Banketo stalus ir pavie-
nininkams vietas prašome
rezervuoti iki gruodžio 1 d.
pas Antaną Sukauską telef.
TA 6-5678, pas Kazį Vei-
kutį telef. 924-6469 ir pas
Vladą Paužą Neringoje.

JUNGTINIS PARENGIMAS

Lietuvių Fronto Bičiulių
Rytų Apygardos ir Lietu-
vių Bendruomenės Wood-
haveno apylinkės jungtinis
parengimas įvyko lapkričio
13 d., Kolumbo vyčių salė-
je, Woodhavene, N. Y.

Parengimo svarbiausią
dalį sudarė A. Barono kny-
gos — Vėjas lekia lygu-
ma — pristatymas, kurį at-
liko Bronius Balčiūnas. Iš-
trauką iš knygos paskaitė
M. Sandanavičiūtė, savo pa-
reigą atlikusi labai puikiai.

Antrą dalį sudarė LB tos
pačios apylinkės skelbtojo
konkurso rašinių įvertini-
mas ir premijų įteikimas.
Konkurso komisiją sudarė:
žurnalistas V. Alseika,
pirm., Jurgis Oniūnas, Dai-
va Kezienė, Pilypas Skabei-
kis ir Algis Šimukonis, visi
jaunosios kartos atstovai.
Protokolą perskaitė V. Al-
seika. Premijuotus rašinius
paskaitė A. Jankauskas, R.
Oniūnaitė ir J. Balsytė-Ja-
sinskienė.

Trumpu įžanginiu žodžiu
programą pradėjo LB
Woodhaveno apylinkės pir-
mininkas A. Balsys ir vado-
vauti pakvietė Vytautą Ra-
dzivaną. Šį vakarą, kreip-
damasis į Jaunimą sveiki-
no JAV LB c. v. jaunimo
reikalams vicepirm. J. Gai-
la. Žodį tarė Kultūros židi-
nio statybai remti komite-
to pirm. A. Reventas, kvies-
damas visus susirinkusius
gausiai aukoti Kultūros ži-
dinio statybai.

Po programos buvo vai-
šės ir šokiai. (eč)

**IESKAU NAMŲ ŠEIMI-
NINKES**, lietuvės, prie vie-
no asmens — lietuvių. Gali
būti našlė ar persiskyrusi,
tik be vaikų. Rašykite Dir-
vai, 6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103, kuri
laišką persiųs. (86-29)

Lapkričio 12 d. New Yorke Yale Club patalpose įvyko II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso finansų komisijos spaudos konferencija. Nuotraukoje spaudos atstovai su komisijos nariais. Iš kairės: J. Ulėnas, R. Čerkešienė, J. Vilkaitis (Naujienos), R. Kezys (Laisvės Žiburio radijas), A. Kidolienė (Skautų Aidas), V. Alseika (Elta), E. Čekienė (Dirva), Tėv. K. Bučmyns (Darbininkas), dr. J. Kazickas — finansų ko-
misijos pirmininkas, S. Artūnas ir B. Radzivanienė. L. Vytuvio nuotrauka

* J. MATULAITIENĖ,
patyrusi tautinių šokių
komisijos spaudos konferencija, Nuotraukoje spaudos atstovai su komisijos nariais. Iš kairės: J. Ulėnas, R. Čerkešienė, J. Vilkaitis (Naujienos), R. Kezys (Laisvės Žiburio radijas), A. Kidolienė (Skautų Aidas), V. Alseika (Elta), E. Čekienė (Dirva), Tėv. K. Bučmyns (Darbininkas), dr. J. Kazickas — finansų ko-
misijos pirmininkas, S. Artūnas ir B. Radzivanienė. L. Vytuvio nuotrauka

FLORIDA

• Atostogos Floridoje ge-
riausiai praleisite V. ir A.
Tomkų vasarvietėje Sap-
phire Sea, 700 Ocean Dr.
Juno Beach, North Palm
Beach, Fla. 33408. Tel.
(305) 844-3388.

Vasarvietė prie pat At-
lanto vandenyno. Graži ap-
linka. Malonus patarnavi-
mas. Puikūs kambariai su
virtuvėmis. Atvykę nesigai-
lėsite.

• Floridoje rasite jaukią
lietuvišką nuotaiką Jazbu-
čių vasarvietėje, 8910 Collins
Ave., Miami Beach, Flori-
da. Visi butukai turi oro
šaldymą (air conditioning),
pilnai įrengtas virtuves su
šaldytuvais, Erdvi nuosava
automobiliams statyti vieta.
Puikus plažas čia pat tik
perėjus skersai gatvės. Vei-
kia ištisus metus.

Dėl rezervacijų skambin-
kite (305) 865-9258 ar
865-2678.

WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
MONOSET OPERATORS
For leading diamond tool manufac-
turer. Must have diamond lapping ex-
perience. Successful candidate must
have several years experience.
Excellent working conditions.
ABRASIVE DIAMOND TOOL
30231 Stephenson Hwy.
Madison Heights, Mich.
(87-96)

* PR. JOGĄ, Clevel-
ando vysk. M. Valan-
čiaus lituanistinės mo-
kyklos vedėją, JAV LB
Švietimo tarybą pakvie-
tė vadovauti ir sudaryti
programą VI Mokytojų
studijų savaitei Dainavo-
je, kuri bus 1972 m. rug-
piučio 6-13 d. Dainavo-
je.

RACINE

MINĖJIMAI

Lapkričio mėn. 28 d.
bus paminėta Lietuvos
kariuomenės šventė ir
Simo Kudirkos išdavimo
metinės. Kalbės chica-
gietis Andrius Juškevi-
čius. Minėjimas įvyks
šv. Kazimiero parapijos
svetainėje, 815 Park
Ave., 3 val. p.p.

Dalyviai bus pavaišin-
ti užkandžiais. Įėjimas
nemokamas.
Ruošia D.L.K. Kestu-
čio šaulių kuopa. Talki-
na vietos ALT skyrius.

SEWERS
SAMPLE DEPARTMENT
Excellent working conditions.
Steady employment. Experience
on knits preferred.

Contact Mr. Harcher
Dalton of America
WILLOUGHBY, OHIO
946-4000
(83-87)

SEWING MACHINE OPERATORS

Immediate opening for factory ex-
perienced single needle Singer Power
Sewing machine operators for ladies
dresses and sportswear. Piece work
rates. Hourly guarantee. Steady em-
ployment.

Dalton of America
2570 Superior, 3d Floor
Cleveland, Ohio
(83-87)

MANUEL UPSETTER OPERATORS

Good hourly rate, piece work, over-
time, all fringe benefits, paid vaca-
tion, pension. Steady year round
work.

Call 481-3030
Mon. thru Fri. 8:30 a.m. to 5 p.m.
An Equal Opportunity Employer
(86-87)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1972 METAIS

Walter Rask-Rasčiauskas jau 11 metų organi-
zuoja ekskursantų grupes į Lietuvą ir jo rengtos
ekskursijos vyksta sklandžiai ir tvarkingai. Šią va-
sarą American Travel Service Bureau vežė 6 grupes
į Lietuvą. Dėl vėlyvo užsiregistravimo ne visus ga-
lėjome prijungti, nes truko vietų. Norėdami paten-
kinti didesnę skaičių lietuvių 1972 metais, turime
užplanavę net 10 ekskursijų. Galėsite pasirinkti pa-
togiausią išvykimo datą, kuri geriausiai atitiks Jūsų
atostogų laikui: ekskursijos bus nuo 17 iki 21 die-
nos ilgumo; bus galima prisijungti Chicagoje, New
Yorke ar Montrealyje.

Planuokite iš anksto, registruokitės jau dabar,
dėl informacijų kreipkitės:

American Travel Service Bureau
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telefonas (312) 238-9787

Taipogi sudarome iškviestus giminių atsilan-
kymui Amerikoje; suteikiame informacijas kelionių
reikalais į visus pasaulio kraštus; parūpiname bilie-
tus ir reikalingas visas.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskit
savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype
susisiekiama su Maskva suteiks jums žinias apie ke-
lionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mū-
sų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE TELEF. 621-6036
CLEVELAND, OHIO 44114

A. A.

Muzikui JONUI ŠVEDUI

Lietuvoje mirus, jo broliui kolegai

STASIUI ŠVEDUI reiškiamo gilią

užuojautą

Kiršoniai

Mielam STASIUI VIRPŠAI,

jo tėveliui Lietuvoje mirus, nuoširdžią

užuojautą reiškiamo

Velbasiai
Traškai
Jurkūnai

A + A

FELIKSUI VIRPŠAI

mirus, jo sūnui STASIUI ir anūkei LU-
CIJAI HOFMANIENEI su šeima reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime

L. ir J. Žvyniai
P. Palubinskas
O. ir R. Šiaudikiai

Mielam Prieteliui

JONUI BARANAUSKUI,

jo žmonai Lietuvoje staiga mirus, reiškiamo gi-
lią užuojautą

Al. ir Ant. Mikoliūnai

Clevelande lapkričio 14 d. įvyko LB Ohio apygardos jaunimo atsto-
vų suvažiavimas, kuriame buvo aptarti aktualieji Pasaulio jaunimo
kongreso darbai. Nuotraukoje suvažiavimo dalyviai su LB darbuoto-
jais. J. Carlos nuotrauka